

National Brands versus Store Brands: The Effect of Affect towards National Brands on the Affect towards Store Brands in Carpet Industry¹

Nafiseh Eskandari², Mahdi Mohammadi nasab³

Abstract

Brands act as living identities in the business space, competing with each other in some sectors and supporting each other in other sectors. The purpose of this study is to investigate the effect of affect towards the national brands on the affect towards the store brand and their effect on customer loyalty in the carpet industry. The role of retailer's reliability is also examined as a moderating factor in the relationship between affect towards national brands and store brand. The statistical population is the customers of a reputable carpet store in Tehran that 404 people were selected by purposive sampling and questionnaire was used to collect data. The statistical population is the customers of a reputable carpet store in Tehran that 404 people were selected by purposive non-random sampling technique and a questionnaire was used to collect data. To analyze the data in descriptive statistics, SPSS 25 software and in inferential statistics, structural equation modeling (SEM) method with partial least squares (PLS) approach and Smart PLS 3/3 software were used. Based on the results of the present study, the negative relationship between national brands and store brands (affect polarization) was not confirmed, but the affect towards national brands has a significant positive effect on the affect towards store brands. Based on the findings, the retailer's reliability that arises from the store environment, the perceptions of the store brand placement, and in-store promotional activity, has a direct and positive effect on affect towards store brand, but retailer's reliability does not moderate the relationship between the affect towards national brands and store brands. Finally, the affect towards store brands also has a positive effect on store loyalty.

Keywords: Affect, National Brand, Store Brand, Retailer's Reliability, Carpet.

1.This article is excerpted from a thesis.

2.Master of Business Management, Marketing, Faculty of Management and Economics, Qom University, Qom, Iran. nafiseh.eskandari95@gmail.com

3.Corresponding Author: Assistant Professor and Faculty Member of Business Management Department, Faculty of Management and Economics, Qom University, Qom Iran, mohammadinasab@qom.ac.ir

برندهای ملی در مقابل بوندهای فروشگاهی^۱

تأثیر احساس نسبت به بوندهای ملی و احساس نسبت به بوندهای فروشگاهی در صنعت فرش^۲

نفیسه اسکندری^۳، مهدی محمدی نسب^{۴*}

چکیده

برندها به عنوان هویت‌های زنده در فضای کسب و کار نقش آفرینی کرده، در بخش‌هایی باهم رقابت و در بخش‌هایی باهم رفاقت و یکدیگر را پشتیبانی می‌کنند. هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر احساس نسبت به بوندهای ملی بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی و تأثیر آن‌ها بر وفاداری مشتریان در صنعت فرش است. نقش قابلیت اطمینان خردفروش نیز به عنوان یک عامل تعدیلگر در رابطه بین احساس نسبت به برندهای ملی و برنده فروشگاهی موردنیزه شده قرار می‌گیرد. جامعه آماری، مشتریان یک فروشگاه معتبر فرش در تهران است که تعداد ۴۰۴ نفر به روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند انتخاب شدند و به منظور گردآوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در آمار توصیفی از نرم‌افزار اس‌پی‌اس اس ۲۵ و در آمار استنباطی نیز از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار اس‌مارت پی‌ال اس ۳/۳ استفاده شد. بر اساس نتایج پژوهش حاضر رابطه منفی میان برندهای ملی و برندهای فروشگاهی (قطبی شدن احساسات) تائید نشد بلکه احساس نسبت به برندهای ملی تأثیر مثبت معناداری بر احساس نسبت به برندهای فروشگاهی دارد. بر اساس یافته‌ها قابلیت اطمینان خردفروش که از محیط فروشگاه، ادراک مکان‌یابی برنده فروشگاهی و فعالیت ترفیعی درون فروشگاه ناشی می‌شود به طور مستقیم بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی تأثیر مثبت معناداری دارد اما قابلیت اطمینان خردفروش رابطه میان احساس نسبت به برندهای ملی و برندهای فروشگاهی را تعديل نمی‌کند. درنهایت احساس نسبت به برندهای فروشگاهی نیز تأثیر مثبت معناداری بر وفاداری به فروشگاه دارد.

وازگان کلیدی: احساس، برنده ملی، برنده فروشگاهی، قابلیت اطمینان خردفروش، فرش.

۱. شناسه دیجیتال: 10.22051/BMR.2022.38368.2272

۲. این مقاله مستخرج از پایان‌نامه است.

۳. کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، بازاریابی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه قم، قم، ایران، nafiseh.eskandari95@gmail.com

۴. نویسنده مسئول: استادیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه قم، قم، ایران، mohammadinasab@qom.ac.ir

۱- مقدمه

صاحبان سرمایه دریافتند افزایش ارزش اقتصادی و راهبردی به ارزش واقعی در محصول یا خدمت ارتباط ندارد، بلکه این ارزش مربوط به ذهن مشتریان بالقوه و بالفعل است و برنده^۱ این ارزش را در ذهن آنها ایجاد می‌کند. نقش برندها در شناساندن محصول شرکت در بازارهای پیچیده و گستردۀ امروزی انکارناپذیر است (درزیان عزیزی و همکاران، ۱۳۹۴).

خردهفروشان نیز برای عرضه برندهای فروشگاهی^۲ (یا برندهای خصوصی^۳) به دلایل مختلفی از جمله افزایش حاشیه سود، تسهیل انتخاب فروشگاه برای مشتریان و تقویت وفاداری آنان، انگیزه دارند (موروگانانتام^۴ و پریادارشینی^۵، ۲۰۱۷). از انواع خردهفروشی‌ها می‌توان خردهفروشی تکبرندی و خردهفروشی چندبرندی را نام برد: فروشگاه‌های فیزیکی تکبرندی^۶ منحصراً برندهای فروشگاهی واحد را عرضه می‌کنند (سرکار^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). فروشگاه‌های فیزیکی چندبرندی^۸ در ادبیات پژوهش تا حدودی نادیده گرفته شده‌اند، اما از آنجایی که به‌طور فزاینده، اکثر برندهای فروشگاهی در تلاش برای رقابت با برندهای ملی^۹ (یا برندهای تولیدکننده^{۱۰}) هستند، بنابراین آنها در تئوری و در عمل بیش از پیش حائز اهمیت شده‌اند. درواقع، میدان‌های جنگ اولیه رقابت، فروشگاه‌های چندبرندی هستند که در

1. Brand
2. Store brands
3. Private brands
4. Muruganantham
5. Priyadarshini
6. Physical single-brand stores
7. Abhigyan Sarkar
8. Physical multi-brand stores
9. National brands
10. Manufacture brands

آن برندهای ملی و برندهای فروشگاهی در یک دسته‌بندی محصول مشابه معمولاً در کنار یکدیگر در همان قفسه قرار می‌گیرند. تا چند دهه پیش، برندهای فروشگاهی تنها با کپی و یا تقلید از برندهای ملی، به رقابت با آن‌ها می‌پرداختند اما اخیراً اکثر خردهفروشان در صدد کاوش شکاف جایگاه‌یابی خود در رابطه با برندهای ملی، از طریق توسعه احساسات نسبت به برنداشان به جای کپی از هویت دیگری، هستند (Massara¹ و همکاران، ۲۰۱۸). احساس² به عنوان حالت³ (گرایش) مطلوب نسبت به یک محرك تعريف می‌شود که منجر به برتری نسبی برای این محرك از گروهی از گزینه‌ها می‌شود (Fiore⁴ و Kim⁵، ۲۰۰۷). خردهفروشان باهدف ایجاد احساسات نسبت به برندهای فروشگاهی تلاش می‌کنند از جنبه‌های ملموس مرتبط با ویژگی‌های عینی، عملکرد و تسهیلات فراتر روند. احساسات، نیاز اولیه برای توسعه مثبت برندها و ایجاد حس مثبت در مصرف‌کنندگان است؛ بنابراین خردهفروشان غالباً، برای ایجاد احساسات مثبت نسبت به برندهای فروشگاهی، سرمایه‌گذاری قابل توجهی را برای ایجاد برندها و فروشگاه‌های جذاب از نظر احساسی انجام می‌دهند.

اگرچه تأثیرگذاری نگرش در مورد فروشگاه‌ها و یا ادراک مصرف‌کنندگان از تصویر فروشگاه‌ها، محور تمرکز بخش قابل توجهی از تبلیغات سازمانی خردهفروشان است؛ با این حال همچنین می‌توان برخی از نمونه‌های کمپین‌هایی را یافت که در راستای توسعه هویت برنده فروشگاهی قدرتمند، با موفقیت از احساسات بهره می‌برند.

-
1. Massara
  2. Affect
  3. Disposition
  4. Fiore
  5. Kim

به عنوان مثال، در فرانسه، مانوپریکس^۱ اخیراً سنجاق‌های فکاهی را بر روی بسته‌های محصول برنده‌دار فروشگاهی خود معرفی کرد و کرفور^۲ یک کمپین سازمانی تاثیرگذار را معرفی کرد که خوش‌بینی را ترویج می‌دهد. در بریتانیا، تسکو^۳ در یک کمپین سازمانی احساسی کریسمس درگیر شد (ماسرا و همکاران، ۲۰۱۸). در ایران، آقای فرش در راستای تماس هر چه بیشتر با مخاطبان خود و کمک به افزایش روحیه و نشاط جمعی در روزهای سخت سال ۱۳۹۷، به صورت اختصاصی اسپانسر هفته‌های پایانی سیرک ایران-پرتقال در برج میلاد تهران بود (آقای فرش، ۱۳۹۷)، بنابراین، می‌توان گفت که موارد مذکور شواهدی بر رشد رقابت‌های احساس محور میان برندهای ملی و برندهای فروشگاهی، ارتباطات درون فروشگاهی به عنوان ابزار اصلی برای ایجاد نگرش و احساس مثبت نسبت به برنده فروشگاهی اهمیت می‌یابند؛ زیرا خرده‌فروشان در محیط فروشگاه قادر به نمایش برنده توسعه تصویر برنده خود به واسطه کنترل غیر رسمی تجربه خرید هستند. چنانچه کلیه برندهای فروشگاهی، نام فروشگاه را یدک می‌کشیدند، استراتژی فوق‌الذکر امکان پذیر می‌شد، اما این وضعیت همواره مصدق نمی‌یابد. به عنوان مثال، تسکو اخیراً چندین برنده فروشگاهی جدید را راه‌اندازی کرده است که هیچ‌کدام از آن‌ها نام تسکو را ندارند به عنوان مثال نایتینگل فارمز^۴. از آنجایی که مصرف‌کنندگان از طریق مرتبط سازی نام برنده با فروشگاه، احساسات خود را نسبت به برندها شکل می‌دهند؛ با این وجود جز در حالت ذکر

1. Monoprix

2. Carrefour

3. Tesco

4. Nightingale Farms

نام فروشگاه، تبلیغات سازمانی قادر به ایجاد چنین تداعی‌هایی برای برندهای فروشگاهی نیستند (ماسرا و همکاران، ۲۰۱۸).

ایران بزرگ‌ترین تولیدکننده فرش در جهان است و پیش از تحریم نیز بزرگ‌ترین صادرکننده فرش به شمار می‌آمد (ایرنا، ۱۳۹۹). در کنار حضور قوی و مؤثر تولیدکنندگان فرش ایرانی در بازارهای بین‌المللی، در داخل کشور نیز وجود تولیدکنندگان و خردۀ فروشان متعدد منجر به رقابت وسیعی در بازار داخلی شده است. همچنین اخیراً نیز شاهد رشد خردۀ فروشی‌های فرش چند برنده‌ی هستیم که در کنار تولیدکنندگان مطرح ملی فرش به نبال جایگاه‌یابی مناسب برای خود هستند. در این فضای رقابتی، مدیران و پژوهشگران خردۀ فروشی علاوه بر ویژگی‌های فیزیکی، در زمینه بازاریابی رابطه‌ای و ایجاد رابطه با مصرف‌کنندگان سرمایه‌گذاری‌های بسیاری کرده‌اند. یک برنده تنها زمانی می‌تواند رابطه محکم و طولانی با مشتری برقرار کند که بتواند احساسات واقعی مشتری نسبت به محصول و خدمات را برانگیزند و همچنین تجربه احساسی برای او به وجود آورد. لذا بر اساس آنچه بیان شد: رقابت گسترده میان برندهای ملی و فروشگاهی و همچنین تأثیرگذاری احساسات، مشاهده می‌شود رقابت از میان تولیدکنندگانی که تبلیغات چشم‌گیری برای برنده خود انجام می‌دهند به تدریج به سمت فروشگاه‌های چند برنده‌ی متمایل می‌شود که در کنار برنده فروشگاهی خود از حضور برندهای ملی و احساس مشتریان نسبت به آن‌ها، به منظور ارتقای تصویر فروشگاهی و افزایش احساسات نسبت به برنده فروشگاهی خود بهره می‌برند که پیامد این امر نیز افزایش وفاداری به فروشگاه می‌باشد؛ بنابراین با توجه به اهمیت صنعت فرش به عنوان یکی از صنایع رقابتی و برتر کشور و جایگاه احساس در ترغیب مشتریان برای خرید و ایجاد وفاداری به برنده فروشگاهی و همچنین خلاصه تئوریکی که در این زمینه مشاهده شد، انجام

این پژوهش ضرورت می‌یابد. پژوهش حاضر به بررسی اثر رخداده، در هنگام جذب احساسات مصرف‌کننده توسط برندهای فروشگاهی و برندهای ملی، می‌پردازد. همچنین رقابت مبتنی بر احساسات بین برندهای ملی و برندهای فروشگاهی در یک فروشگاه معابر چند برنده فرش تهران بررسی می‌شود که اثر تعديلگری قابلیت اطمینان خرده‌فروش و پیامد وفاداری به فروشگاه نیز، مورد توجه قرار می‌گیرد.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

تصمیمات خرید مصرف‌کنندگان معمولاً شامل دو برنده است: برنده تولیدکننده (تصمیم «چه برنده را خریداری کنم؟») و برنده خرده‌فروشی (تصمیم «از کجا خرید کنم؟») (ژو^۱ و چن^۲، ۲۰۱۷).

۲-۱- برنده ملی

برنده ملی از یک دیدگاه کلان، مفهومی است که در بردارنده طیف وسیعی از فعالیت‌های یک ملت است که شامل صادرات، سرمایه‌گذاری خارجی، فرهنگ و میراث فرهنگی، مردم، حاکمیت و گردشگری است. در واقع، برنده ملی نشان‌دهنده هویت یک ملت از ابعاد گوناگون است. به عبارت دیگر مفهوم برنده ملی مفهومی فراگیر و گسترده است که می‌تواند چتری برای همه برندها باشد و کلیه برندهای یک کشور را تحت پوشش خود بگیرد (ربیعی ازبرمی، ۱۳۹۴).

با توجه به وجود تعاریف پراکنده برای برنده ملی، با استناد به تعاریف Answer.com (۲۰۰۷) و همکاران^۳ دیگری همچون برونبرگ^۴ برنده ملی، برنده محصولی است که با همان نام تولیدکننده خود یا با

---

1. Zhu
2. Chen
3. Bronnenberg

حمایت آن در سطح کشور تولید، توزیع و عرضه می‌شود (شیر خدایی، نوری پور و شریعتی، ۱۳۹۳) و به آن برنده تولیدکننده نیز می‌گویند. در این پژوهش معنای اخیر موردنظر است.

۲-۲- برنده فروشگاهی

دل و کیبو^۱ محصولات برچسبدار (یا معادل آن، برندهای فروشگاهی) را به عنوان «محصولات مصرفی تعریف کرد که توسط خردۀ فروشان و یا به نمایندگی از آنان تولید شده و تحت نام خود خردۀ فروشان فروخته و از طریق فروشگاه‌های آنان علامت تجاری گذاشته می‌شوند» (موروگانانتام و پرییادارشینی، ۲۰۱۷). برندهای دارای برچسب، محصولاتی هستند که فروشگاه‌ها نام‌ها یا برندهای خود را بر آن‌ها قرار می‌دهند و یک عنصر مشترک دارند: آن‌ها به روشنی بسیار شبیه روش تولید و توزیع برندهای ملی آشنا، تولید و روانه بازار می‌شوند (لوریرو^۲، ۲۰۱۷). اصطلاحات «برندهای خردۀ فروشی»، «برندهای فروشگاهی»، «برچسب‌های خصوصی^۳» و «برندهای خانگی^۴» به جای هم استفاده می‌شوند.

خردۀ فروشان چندین انگیزه برای ایجاد برنامه‌های برنده فروشگاهی دارند. نخست آنکه، برندهای فروشگاهی به عنوان یک سلاح استراتژیک، به خردۀ فروش کنترل بیشتر را بر محصولاتی می‌دهند که در زنجیره فروخته می‌شوند. دوم، برندهای فروشگاهی فرصتی برای ایجاد تصویر فروشگاه و تمایز یک زنجیره از سایر خردۀ فروشان هستند. سوم، خردۀ فروش به طور معمول حاشیه سود بالاتری را در

-
1. Del Vecchio
  2. Loureiro
  3. Private label
  4. House brands

برندۀای فروشگاهی نسبت به برندۀای ملی کسب می‌کند (جوهله^۱ و همکاران، ۲۰۰۶).

۲-۳- برندۀای ملی در مقابل برندۀای فروشگاهی

برندۀای ملی معمولاً از سوی کمپین‌های تبلیغاتی ملی که کیفیت اجزا یا ساخت‌وسازها را تبلیغ می‌کنند، به عنوان محصولات پرارزش مطرح می‌شوند. از طرف دیگر، معمولاً برندۀای فروشگاهی در شرایط رقابتی دارای قیمت نازل و کیفیت منطقی هستند و به عنوان گزینه‌های ارزش قرار می‌گیرند. رابطه بین برندۀای ملی و فروشگاهی منحصر به فرد است زیرا برندۀای ملی اغلب برای دستیابی به مصرف کنندگان و فروش محصولات خود، به خرده‌فروشان متکی هستند در حالی که همان خرده‌فروشان ممکن است برندۀای فروشگاهی رقیبان خود را عرضه کنند. این رابطه با این واقعیت پیچیده‌تر شده است که خرده‌فروشان ارزش جذب مشتری مربوط به عرضه برندۀای ملی را تشخیص داده و اغلب به همان تولیدکنندگان برای تولید هر دو برند ملی و فروشگاهی متکی هستند. با وجود چنین وابستگی‌های متقابل، رقابت اساسی بین برندۀای ملی و فروشگاهی در بسیاری از محیط‌های خرده‌فروشی برای سهم بازار و درآمدهای مرتبط ادامه دارد. پژوهشگران بازاریابی با توجه به این ترکیب رقابتی منحصر به فرد، پژوهش‌های قابل توجهی در مورد برندۀای فروشگاهی و ملی انجام داده‌اند. در حالی که پژوهش‌های اولیه و مشاهده بازار معمولاً موقعیت قوی‌تری برای برندۀای ملی در مقایسه با برندۀای فروشگاهی نشان داده‌اند، پژوهش‌های اخیر ترجیح فزاینده‌ای برای برندۀای فروشگاهی در میان برخی از مصرف کنندگانی می‌یابد که

تجربه مثبتی از چنین کالاهایی داشته‌اند. رشد محبوبیت برندهای فروشگاهی، باعث افزایش سؤالات در مورد نتایج پژوهش‌های پیشینی است که واکنش‌های منفی مصرف‌کننده به برندهای فروشگاهی را مطرح کردند (لیو^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

۲-۴- احساس نسبت به برند

در مفاهیم برنده، احساس به برند به عنوان ارزیابی کلی مصرف‌کنندگان از مطلوب یا نامطلوب بودن برنده بیان می‌شود. بنا بر تعریف چودری^۲ و هولبروک^۳ (۲۰۰۱) پتانسیل برنده برای ایجاد پاسخ هیجانی مثبت در بیشتر مصرف‌کنندگان که به واسطه استفاده از یک محصول حاصل می‌شود را احساس به برند^۴ گویند (چودری و هولبروک، ۲۰۰۱). این احساسات ممکن است ملایم یا شدید باشد و یا آنکه مثبت یا منفی باشد.

تعریف عملیاتی احساس به برند به صورت ذیل است:

- ۱) خوشی و لذت، ۲) سودمندی و مطلوبیت، ۳) در دسترس بودن، ۴) منحصر به فرد بودن، ۵) کیفیت

ایدی حلیم^۵ (۲۰۰۶) به این نتیجه رسید که مطلوبیت و لذت در ایجاد مدل احساس به برنده اهمیت زیادی ندارند. این مهم از طریق وجود متغیرهای غالب دیگر صورت می‌گیرد که شامل: کیفیت، منحصر به فرد بودن و در دسترس بودن می‌باشند (خسروجردی، ۱۳۹۳).

به لحاظ عملیاتی، احساس غالباً از طریق مقیاس‌های نگرشی اندازه‌گیری می‌شود که از ارزیابی‌های جنبه‌های مختلف تجربه خرید مانند برندها،

1. Liu
2. Chaudhuri
3. Holbrook
4. Brand Affect
5. Edy Halim

فروشگاه‌های سنتی، کالا یا محصولات، خرید آنلاین، ترفیعاتی مانند تبلیغات، برخوردهای خدماتی و مراکز خرید بهره‌می‌برد (فیور و کیم، ۲۰۰۷).

﴿ ابعاد احساس به برنده ﴾

- **شور و برانگیختی:** برندهایی که به مصرف کنندگان حس زنده‌بودن و جوان بودن و پرانرژی بودن را می‌بخشند.
- **لذت:** برندهایی که بتوانند چنین احساسی را در مصرف کنندگان ایجاد کنند به آنان احساس لذت را می‌بخشند.
- **سرگرمی:** برندهایی که باعث می‌شوند مصرف کنندگان شادی، خوشی، سورر و سرزندگی را تجربه کنند. دیزنی^۱ نمونه‌ای از برندهایی است که اغلب با این احساس در ذهن مصرف کنندگان تداعی می‌شود.
- **احساس امنیت:** برندهایی که بتوانند احساس اطمینان، آرامش خاطر و امنیت را ایجاد کنند و در نتیجه مصرف کنندگان کمتر نگرانی‌های روزمره را تجربه می‌کنند.
- **پذیرش اجتماعی:** ایجاد حس پذیرش فرد توسط اجتماع - که در نتیجه استفاده از یک برنده در ذهن دیگران ایجاد می‌شود - موجب می‌شود که ویژگی‌های محصول به مصرف کنندگان نسبت داده شود و آن‌ها را در جایگاه اجتماعی برتری قرار دهد. مرسدس بنز^۲ یکی از برندهایی است که حس پذیرش اجتماعی را در مشتری‌ها ایجاد می‌کند (موسوی و موسوی، ۱۳۹۸).

1. Disney

2. Mercedes Benz

۲-۵- رقابت مبتنی بر احساس^۱

شواهد قابل توجهی وجود دارد که برندهای فروشگاهی می‌توانند منجر به وفاداری به فروشگاه شوند که ناشی از شناخت است و به طور معمول متکی بر رابطه جایگرینی بین هزینه‌ها و مزايا می‌باشد. در این راستا، عامل اولیه موفقیت برندهای فروشگاهی نسبت کیفیت-قیمت در ک شده آن‌ها، به جای تعهد عاطفی مصرف‌کنندگان به برندهای فروشگاهی است. به عنوان شواهد غیر مستقیم، در پژوهش‌هایی که به بررسی مؤلفه‌های احساسی و هیجانی برندها مانند تجربه یا وفاداری می‌پردازنند، هیچ اشاره‌ای به برندهای فروشگاهی یافته نمی‌شود. به هر حال، بر اساس اسناد گسترده ادبیات پژوهش، وفاداری حاصل از احساس، قوی‌تر از وفاداری شناختی، طولانی‌تر و شکستن آن سخت‌تر است و به رفتار بعدی نسبت به برندها مانند پذیرش تعمیم برنده کمک می‌کند. از این‌رو اخیراً رقابت بین برندهای فروشگاهی که صراحتاً از ویژگی‌های ملموس برندهای ملی تقلید می‌کنند (مانند نام، حروف، رنگ‌ها و اشکال) به برندهای فروشگاهی که هویت اختصاصی خود را دنبال می‌کنند، تغییر کرده است. این گذار، به معنای تغییر در تمرکز از ویژگی‌های ملموس به ناملموس (مانند تصویر، تداعی‌ها، ارزش‌ها) باهدف ایجاد احساس نسبت به برنده فروشگاهی است که برای احساسات مصرف‌کننده، حواس و تداعی‌ها جذاب باشد؛ بنابراین، امروزه هسته رقابت بین برندها غالباً نهفته در واکنش احساسی‌ای است که در مصرف‌کنندگان ایجاد می‌کنند، به گونه‌ای که خردۀ فروشان را قادر به هدایت و انتقال احساس مصرف‌کننده از برنده ملی به برنده خود می‌سازند. در راستای تأکید بر تغییر ایجادشده در

---

1. Affect-based competition

رقابت از ملموس به ناملموس و از کپی به عشقورزی، به این پدیده به عنوان یک رقابت مبتنی بر احساس اشاره می‌شود (ماسرا و همکاران، ۲۰۱۸).

۶- قطبی شدن احساس^۱ میان برنده ملی و برنده فروشگاهی

علی‌رغم تلاش‌های خردفروشان به منظور تقویت احساسات مصرف‌کنندگان نسبت به برندهای خود با تداعی‌هایی فراتر از تسهیلات، دهها سال رقابت مبتنی بر کپی‌برداری و تکیه بر ویژگی‌های فایده‌گرایانه، یک نشان بر روی برندهای فروشگاهی گذاشته است: مصرف‌کنندگان تمایل دارند به منظور بررسی کیفیت، ریسک و ارزش پول در هنگام ارزیابی برندهای فروشگاهی بیش از زمان ارزیابی برندهای ملی، بر روی قیمت و بسته‌بندی تکیه کنند؛ بنابراین، برندهای ملی و برندهای فروشگاهی در فروشگاه‌های چند برنده باهم رقابت می‌کنند و از نظر مصرف‌کننده متمایز هستند، به گونه‌ای که کفه این رقابت به نفع برندهای فروشگاهی نیست.

درواقع برندهای ملی معمولاً به دلیل چند دهه ارتباط نسبت به برندهای فروشگاهی از احساساتی بیشتر، بهره می‌برند. در اینجا، فاصله موجود در احساسات مصرف‌کنندگان بین برندهای ملی و برندهای فروشگاهی به عنوان فاصله احساسی شناخته می‌شود. به احتمال زیاد، دلیل اصلی فاصله مذکور این است که تولیدکنندگان بیش از خردفروشان برای برندهایشان در ارتباطات خارجی و بازاریابی خرج می‌کنند و حجم زیاد تبلیغات محصولات برنده شده ملی می‌تواند مانع گسترش سهم بازار برندهای فروشگاهی شود. براین

1. Affect polarization

اساس به نظر می‌رسد که انتقال احساسات از برندهای ملی به برندهای فروشگاهی ممکن است با حضور گسترده برندهای ملی مختل شود، چراکه مصرف‌کنندگان نگرش برنده، دل‌بستگی و احساس قوی‌تری را نسبت به برندهای ملی در مقایسه با برندهای فروشگاهی سوی دیگر، به‌این‌علت که برندهای ملی بیش از برندهای فروشگاهی از یک فاصله احساسی مثبت بهره می‌برند، برندهای ملی می‌توانند احساسات را به دور از برندهای فروشگاهی که در برابر آن‌ها در دسته مشابه رقابت می‌کنند، قطبی سازند؛ بدین معنا که مقایسهٔ مستقیم برندهای ملی با برندهای فروشگاهی مانع توسعه احساسات مثبت نسبت به برندهای فروشگاهی می‌شود. ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) این پدیده را قطبی‌شدن احساس می‌نامند. از آنجایی که قطبی‌شدن احساس مانع انتقال احساس از برندهای ملی به برندهای فروشگاهی می‌شود، لذا این پدیده برای خردۀ فروشان منفی است. در پژوهشی که توسط ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) در بخش خواربار فروشی یک فروشگاه چند برنده در شمال ایتالیا انجام شد، احساس نسبت به برندهای ملی تأثیر منفی بر احساس نسبت به برندهای فروشگاهی دارد. بنابراین می‌توان فرضیه اول را به صورت ذیل ارائه داد:

فرضیه اول: احساس نسبت به برندهای ملی تأثیر منفی معناداری بر احساس نسبت به برندهای فروشگاهی دارد.

۲-۲- قابلیت اطمینان خردۀ فروش^۱

خردۀ فروشان نماینده نهایی در زنجیره ارزش برای فروش محصولات به مشتریان هستند؛ بنابراین، آن‌ها می‌توانند به‌طور قابل توجهی بر

---

1. Retailer reliability

ادراکات، ارزیابی‌ها و درنهایت، تصمیمات خرید تأثیر بگذارند. از نظر چودری و هولبروک (۲۰۰۱) قابلیت اطمینان به خردهفروش، به عنوان اشتیاق مصرف‌کننده برای تکیه بر توانایی خردهفروش در انجام وظیفه‌اش، تعریف می‌شود. قابلیت اطمینان مشروط به ادراک توانایی خردهفروش برای برآورده کردن تعهدات خود و عمل به نفع مشتری است. با این حال، مصرف‌کنندگان عموماً فاقد شواهد مستقیم برای ارزیابی و اعتقاد به خردهفروش هستند؛ بنابراین درک آن‌ها از قابلیت اطمینان خردهفروش اغلب مبتنی بر نشانه‌های محیطی یا بیرونی است؛ بنابراین، نحوه برقراری ارتباط یک خردهفروش با مصرف‌کنندگان در یک فروشگاه، می‌تواند تفاوت را با توجه به ادراک مصرف‌کننده ایجاد کند؛ زیرا در محیط فروشگاه است که خردهفروش از طریق کنترل تجربه خرید فرصت توسعه برندهای فروشگاهی را دارد. اگرچه برخی از برندهای فروشگاهی مانند «شرکت اصلی آریزونا جین^۱» و ... در ایران مانند «آقای فرش» و ... در ایجاد احساس از طریق ارتباطات خارج از فروشگاه موفق بوده‌اند، اما آن‌ها استثنای هستند. معمولاً تولیدکنندگان در ارتباطات خارج از فروشگاه که به طور متوسط ٪۸۸ از بودجه تبلیغات خود را در آن خرج می‌کنند، از خردهفروشان پیشی می‌گیرند؛ در مقابل، خردهفروشان در ارتباطات درون فروشگاهی برتری دارند. قدرت نسبی خردهفروشان در ارتباطات درون فروشگاهی ممکن است که برتری آن‌ها را در فروشگاه‌های چند برندي فراهم کند، جایی که کشمکش میان برندهای ملی و برندهای فروشگاهی است. در حقیقت، اگرچه برندهای فروشگاهی معمولاً تداعی‌های درونی و نمادین نسبتاً ضعیفتر، جذابیت کمتر و امکانات محدود برای خود بیانگری در مقایسه با برندهای ملی دارند اما

---

1. Arizona Jean

ارتباطات درون فروشگاهی، وسیله اصلی برای ایجاد نگرش نسبت به برنده و فروش است (ماسرا و همکاران، ۲۰۱۸).

ادبیات پژوهش سه عامل مرتبط با ارتباطات درون فروشگاهی را شناسایی می کند که می تواند نگرش های مثبت نسبت به خرده فروش ایجاد کند: ۱- محیط فروشگاه (گنژی^۱ و همکاران، ۲۰۰۹) - ۲- مکان یابی برنده فروشگاهی و ۳- فعالیت ترفیعی درون فروشگاه (ماسرا و همکاران، ۲۰۱۸). این سه عامل، نگرش ها و احساسات مثبت را نسبت به برنده ایجاد می کنند و یک گام مرتبط در فرایند ساخت برنده انجام می دهند.

تقویت درک قابلیت اطمینان به خرده فروش در هدایت احساس مصرف کنندگان به سمت برندهای فروشگاهی و دوری از تولید کننده کمک می کند. یک خرده فروش که به صورت مثبت درک شده باید احساسات مثبتی نسبت به فروشگاه و برنده فروشگاهی آن ایجاد کند، در نتیجه به کاهش پیامدهای منفی قطبی شدن احساسات کمک می کند. در پژوهش کیم^۲ و همکاران (۲۰۱۶) که در مغازه های لوکس یک مجتمع برجسته معاف از مالیات شهر سئول^۳ انجام شد، قابلیت اطمینان خرده فروش به طور مستقیم بر هیجان^۴ تأثیر دارد. در پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) درک قابلیت اطمینان خرده فروش رابطه مستقیم منفی بین احساس نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برنده فروشگاهی (قطبی شدن احساس) را تعديل می کند؛ بنابراین می توان فرضیه دوم را به صورت ذیل ارائه داد:

1. Guenzi

2. Kim

3. Seoul

4. Emotion

فرضیه دوم: قابلیت اطمینان خردهفروش تأثیر احساس نسبت به برندهای ملی را بر احساس نسبت به برندهفروشگاهی تعديل می‌کند.

۲-۷-۱- محیط فروشگاه^۱

محیط فروشگاه شامل عوامل محیطی مانند نورپردازی و بو، عوامل طراحی مانند چیدمان و طبقه‌بندی و عوامل اجتماعی مانند حضور و اثربخشی فروشنده است. عوامل اجتماعی علاوه بر فروشنده‌گان به سایر خریداران و افراد مرتبط با محیط هم اشاره می‌کند. (موهان^۲ و همکاران، ۲۰۱۲).

موسیقی یک متغیر مهم محیطی است که باعث شکل‌گیری رفتار مصرف‌کننده در محیط‌های خردهفروشی می‌شود. وجود موسیقی خواهایند، احساس مثبت را ایجاد می‌کند. سیستم‌های روشنایی که به خوبی طراحی شدند می‌توانند یک بعد اضافی را در فضای داخلی به وجود آورند، چشمان مشتری را به سمت نقاط مهم فروش هدایت کنند، فضایی از هیجان را ایجاد کرده و موجب احساس مثبت شوند. چیدمان خردهفروشی به این علت اهمیت دارد که به ارائه طبقه‌بندی محصولات به روی مؤثر و مثبت کمک می‌کند. یک چیدمان خوب ممکن است با کمک به خریداران در جهت تسریع یافتن آنچه می‌خواهند، تجارب و احساس مثبت را ایجاد و افزایش دهد. یک چیدمان خوب همچنین ممکن است با کاهش استرس درک شده در خرید و با برانگیختن احساس مثبت، باعث خواهایندی بیشتر خرید شود (موهان و همکاران، ۲۰۱۲). پرسنل فروشگاه به تجربه‌های

1. Store environment
2. Mohan

سرگرم‌کننده فروشگاهی کمک می‌کنند، به‌ویژه زمانی که کارکنان توانایی برای ارائه خدمات خوب دارند یا به مصرف‌کنندگان اجازه می‌دهند بدون نظارت مداوم خرید کنند. پاسخ‌های کارکنان و جنبه‌های موشکافانه در رفتار پرسنل مانند یک لبخند یا آنکه به‌آسانی در دسترس مصرف‌کنندگان باشند، به احساسات مثبت کمک می‌کنند. گرایش‌های حرکتی خرد فروشی بر ارزیابی در جهت موافق با احساس، تأثیر می‌گذارند (موهان^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). در عمدۀ پیشینه‌های یافت شده؛ سالار و ابوالفضلی (۱۳۹۲)، موهان و همکاران (۲۰۱۳)، باروس^۲ و همکاران (۲۰۱۹)، یو^۳ و همکاران (۱۹۹۸) عوامل محیط فروشگاه به‌طور مستقیم بر احساس تأثیر مثبت دارد و پیشینه موروگانانتام و پرییادارشینی (۲۰۱۷) محیط فروشگاه به‌طور مستقیم بر نگرش و احساس مصرف‌کننده نسبت به برند تأثیر مثبت دارد. تنها پیشینه‌ای که به‌منظور بررسی اثر محیط فروشگاه بر قابلیت اطمینان خرد فروش یافت شد، پژوهش انجام شده توسط گنزی و همکاران (۲۰۰۹) در یک فروشگاه بزرگ^۴ ایتالیایی است که در آن محیط فروشگاه بر اعتماد به فروشگاه تأثیر مثبت دارد؛ در پژوهش مذکور مفهوم اعتماد مطابق با قابلیت اطمینان است و این‌گونه تعریف شده: برآورده شدن انتظارات مصرف‌کننده از فروشگاه، فروشنده‌گان آن و محصولات برند شده فروشگاهی که قابل اعتماد هستند و مصرف‌کننده بتواند در تحقق یافتن وعده‌های داده شده، به آن‌ها اتکا کند؛ بنابراین می‌توان فرضیه سوم را به صورت ذیل ارائه داد:

-
1. Mohan
  2. Barros
  3. Yoo
  4. Supermarket

فرضیه سوم: محیط فروشگاه تأثیر معناداری بر قابلیت اطمینان خردهفروش دارد.

۲-۷-۲- ادراک مکانیابی برنده فروشگاهی^۱

با توجه به اینکه فضای قفسه برنده ملی به خردهفروش بستگی دارد، خردهفروشان کنترل فضای اضافی قفسه و حداقل مقداری از قدرت مذاکره با تولیدکنندگان را در اختیار دارند. در نتیجه، خردهفروشان می‌توانند از قدرت خود در قفسه‌ها به نفع برندهای فروشگاهی بهره‌برداری کنند و به طور بالقوه به رقبای تهدیدکننده برای برندهای ملی تبدیل شوند.

برخی از خردهفروشان تلاش کرده‌اند با حذف جزئی برندهای ملی، برندهایشان در قفسه‌ها آسان‌تر دیده و یافته شوند، به عنوان مثال والمارت^۲ با (حذف) برندهای ملی هفتی^۳ و گلد^۴ از برنده لیو گریت^۵ خود حمایت کرد. با این حال، حذف برندهای ملی یک استراتژی است که خردهفروشان فقط می‌توانند با احتیاط زیاد دنبال کنند، چراکه می‌تواند بهشدت به تصویر خردهفروش و فروش کلی آسیب برساند و ممکن است خردهفروشان را مجبور به ارائه مجدد آن‌ها برای مقابله با زیان‌های فروش و تحریم‌ها کند. از طرف دیگر، پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که اگرچه کل فضای عینی اختصاص یافته به یک برنده و یا دسته بدون تغییر مانده است، اما با این وجود مصرف کنندگان بر اساس مواردی نظیر حضور گویندگان راهنمای مکان یا قفسه برنده،

1. Perceived store brand placement
2. Walmart
3. Hefty
4. Glad
5. Value Great

تعداد زیر دسته‌ها و تسهیل قدرت انتخاب با فراهم نمودن یک جریان بهتر خرید، به طور ذهنی می‌توانستند درک کنند که آن برنده حضور بیشتری داشته یا آن دسته‌بندی بزرگ‌تر بوده است. در نتیجه، این مسئله بیش از ارتباط با میزان متراز اختصاص داده شده به هر برنده با ادراک ذهنی مصرف‌کننده از مکان‌یابی قفسه مرتبط است؛ بنابراین، علاوه بر تخصیص فضای عینی بیشتر به برندهای فروشگاهی در راستای بهبود مکان‌یابی، خردهفروشان می‌توانند با تسهیل قدرت دیدن و یافتن برندهای فروشگاهی و همچنین ثبیت مقدار فضای عینی برای مصرف‌کنندگان، درک آنان را از مکان‌یابی برنده فروشگاهی بهبود ببخشند. میزان تأکید مصرف‌کنندگان بر برندهای فروشگاهی داخل قفسه‌ها، به عنوان ادراک مکان‌یابی قفسه برنده فروشگاهی تلقی شده است. ادبیات اخیر پژوهش حاکی از آن است اگر مصرف‌کنندگان دریابند که برندهای فروشگاهی در طبقه‌بندی به‌آسانی دیده و یافته می‌شوند، تصویری که مصرف‌کنندگان از خردهفروش دارند می‌تواند به طور مثبتی تحت تأثیر قرار گیرد؛ بنابراین مکان‌یابی قفسه از دیدگاه مصرف‌کننده نیز به پژوهش حاضر مرتبط است. در پژوهش موروگانانتام و پرییادارشینی (۲۰۱۷) فضای قفسه فروشگاه به‌طور مستقیم بر نگرش و احساس مصرف‌کننده نسبت به برنده تأثیر مثبت دارد. در پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) مکان‌یابی قفسه برنده فروشگاهی بر درک مثبت مصرف‌کنندگان از قابلیت اطمینان خردهفروش تأثیر مثبت دارد؛ بنابراین می‌توان فرضیه چهارم را به صورت ذیل ارائه داد:

فرضیه چهارم: ادراک مکان‌یابی برنده فروشگاهی تأثیر معناداری بر قابلیت اطمینان خردهفروش دارد.

۲-۷-۳- فعالیت ترفیعی^۱ درون فروشگاه

برندهای ملی معمولاً بر تداعی‌های خاص‌تر و قوی‌تر برنده و قابلیت اطمینان کلی بالاتر نسبت به برندهای فروشگاهی اتکا می‌کنند؛ بنابراین کیفیت برندهای ملی معمولاً بالاتر از برندهای فروشگاهی درک می‌شود. اگرچه هنوز این تفاوت در درک مصرف‌کننده از کیفیت وجود دارد؛ در سال‌های اخیر، برندهای فروشگاهی ظاهر شدند که این فاصله را کاهش می‌دهند. قیمت یک نشانهٔ ضروری برای هدایت استنباط در مورد کیفیت است و چه بسا ایجاد ترفیعات چشم‌گیر برای ادراک کیفیت بالا زیان آور باشد. اگرچه ارقام از یک کشور به کشور دیگر متفاوت هستند، برندهای فروشگاهی صرفه‌جویی ۲۵ درصد را پیشنهاد می‌کنند که به‌طور متوسط، بیش از برندهای ملی است که سرمایه‌گذاری‌های عظیمی را در کیفیت محصولات خود انجام داده‌اند. با فشار ترفیعی درون فروشگاه بر روی تولیدکنندگان، معمولاً قیمت برندهای ملی به مقداری مشابه کاهش می‌یابند. در نتیجه، تفاوت در قیمت و کیفیت بین برندهای ملی و برندهای فروشگاهی به‌طور عینی و روانی با گذشت زمان کاهش یافته است. از این‌رو، می‌توان استدلال کرد که فعالیت چشم‌گیر ترفیعی درون فروشگاه به کاهش اختلاف کیفیت بین برندهای ملی و برندهای فروشگاهی در ذهن مصرف‌کنندگان کمک می‌کند. علاوه بر این، ترفیعات قیمتی دادوستد فروشگاه را افزایش می‌دهد، فروش بیشتر را ایجاد می‌کند، مقایسه بین برندها را تحریک می‌کند، باعث می‌شود که مصرف‌کنندگان احساس بهتر و هوشمندی بیشتر داشته و تأثیر مثبتی بر رضایت مشتری می‌گذارد. احساسات مثبت ناشی از فعالیت

---

1. Promotional activity

ترفیعی درون فروشگاه، باعث می‌شود که توقع یک رابطه مثبت میان فعالیت ترفیعی خرده‌فروش و تصویر درک شده آن در نظر مصرف‌کننده وجود داشته باشد. در پژوهش سرکار و همکاران (۲۰۱۸) که روی خرده‌فروشی آنلاین چند برنده در هند انجام شد ترفیعات فروشگاه بر اعتماد تأثیر مثبت دارد؛ در پژوهش مذکور مفهوم اعتماد از مفاهیم نزدیک به قابلیت اطمینان است و این‌گونه تعریف شده: یک فرآیند محاسباتی بر اساس توانایی یک شخص یا شیء (به عنوان مثال یک برنده) در برآورده کردن تعهدات خود به‌طور پیوسته است. در پژوهش سعیدا اردکانی و جهانبازی (۱۳۹۴) که در فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه در شهر یزد انجام شد ترفیعات فروشگاه بر اعتماد تأثیر مثبت دارد؛ در پژوهش مذکور مفهوم اعتماد مطابق با قابلیت اطمینان است و این‌گونه تعریف شده: انتظارات مصرف‌کننده از عملکرد فروشگاه، کارکنان و محصولات آن و اینکه تا چه حد مصرف‌کننده می‌تواند به وعده و وعیدهای فروشگاه اطمینان کند. در پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) فعالیت ترفیعاتی درون فروشگاهی بر درک مثبت مصرف‌کنندگان از قابلیت اطمینان خرده‌فروش تأثیر مثبت دارد؛ بنابراین می‌توان فرضیه پنجم را به صورت ذیل ارائه داد:

فرضیه پنجم: فعالیت ترفیعی درون فروشگاه تأثیر معناداری بر قابلیت اطمینان خرده‌فروش دارد.

۱-۸-وفاداری به فروشگاه^۱

الیور^۲ (۱۹۹۹) وفاداری به برنده را این‌گونه تعریف می‌نماید: تعهد عمیق مشتری برای رجوع مجدد یا خرید مجدد یک کالا یا خدمت

1. Store loyalty
2. Oliver

ارجح، به طور مداوم در آینده که بدین ترتیب موجب خرید همان برنده یا همان مجموعه برنده تکراری علی‌رغم تأثیرات موقعیتی و تلاش‌های بازاریابی رقبا به منظور تغییر رفتار خرید مشتری شود. این تعریف بر دو جنبه متفاوت وفاداری به برنده شامل رفتاری و نگرشی تأکید داشته و هم تأثیرات خارجی را در نظر می‌گیرد (چودری و هولبروک، ۲۰۰۱). مطالعات قبلی در رابطه با اندازه‌گیری وفاداری به فروشگاه، تعهد را برای بعد نگرشی و تکرار خرید و تبلیغات توصیه‌ای مثبت را برای بعد رفتاری در نظر گرفته‌اند. از آنجایی که اندازه‌گیری بعد رفتاری وفاداری آسان‌تر است لذا پژوهشگران بیشتر بعد رفتاری وفاداری را برای اندازه‌گیری میزان وفاداری در نظر گرفته‌اند (رسنگار و همکاران، ۱۳۹۲). در زمینه حفظ روابط برنده، باید هیجانات تعیین‌کننده وفاداری به برنده یا تعهد به برنده‌به‌طور جداگانه بررسی شوند. گاندلک^۱ و همکاران (۱۹۹۵) اظهار داشتند که تعهد با احساس مثبت همراه است و گرچه این امر می‌تواند از کاوش سایر گزینه‌ها در کوتاه‌مدت جلوگیری کند، اما منافع مشتری ثابت احتمالاً در طولانی‌مدت از چنین پیوندهای عاطفی به دست می‌آید. به‌ویژه، این نویسنده‌گان متذکر می‌شوند که چنین رابطه‌ای یا «دل‌بستگی عاطفی» در محیط‌های نامطمئن یا متغیر بسیار سودمند است. همین‌طور، دیک^۲ و باسو^۳ (۱۹۹۴) پیشنهاد دادند که وفاداری به برنده باید بیشتر تحت شرایطی از وضع هیجانی یا احساس مثبت، باشد؛ بنابراین برنده‌ای که مصرف‌کنندگان را خوشحال یا شاد یا پرمه‌ر می‌سازند، باید خرید بیشتر و وفاداری نگرشی را برانگیزانند (چودری و هولبرک، ۲۰۰۱). احساس نسبت به برنده فروشگاهی منجر به تعهد بیشتر در قالب

1. Gundlach

2. Dick

3. Basu

وفاداری نگرشی، اشتیاق برای بازدید مجدد از فروشگاه و همچنین تمایل به پرداخت هزینه ویژه می‌شود. علاوه بر این مصرف‌کننده وفادار حتی ممکن است دفعات معمول خرید را افزایش دهد بنابراین باعث افزایش فروش فروشگاه موردعلاقه خود شود. در پژوهش موروگانانتام و پریبیارشینی (۲۰۱۷) نگرش و احساس مصرف‌کننده نسبت به برنده بر وفاداری اثر مثبت دارد. در پژوهشی که توسط او^۱ و ورھوف^۲ (۲۰۱۷) با استفاده از داده‌های مشتری از ۱۰۲ شرکت پیشرو در ۱۸ صنعت خدماتی در هلند انجام شد هیجان مثبت اثر مثبت بر نیات وفاداری دارند. در پژوهشی که توسط والش^۳ و همکاران (۲۰۱۱) در چهار کافی‌شابل از یک فروشگاه زنجیره‌ای انجام شد، دو هیجان برانگیختگی و لذت بر وفاداری تأثیر مستقیم دارد. در پژوهشی که توسط چودری^۴ و لایگس^۵ (۲۰۰۹) که در دو فروشگاه مواد غذایی خاص و خواربار سنتی انجام شده است احساس نسبت به فروشگاه با وفاداری در خرید مجدد و وفاداری نگرشی رابطه مثبت دارد. در پژوهشی که توسط چودری و هولبروک (۲۰۰۱) برای یک مجموعه داده کلی از ۱۰۷ برنده انجام شد میان احساس نسبت به برنده با وفاداری در خرید و وفاداری نگرشی رابطه وجود دارد؛ بنابراین می‌توان فرضیه ششم را به صورت ذیل ارائه داد:

فرضیه ششم: احساس نسبت به برنده فروشگاهی تأثیر معناداری بر وفاداری به فروشگاه دارد.

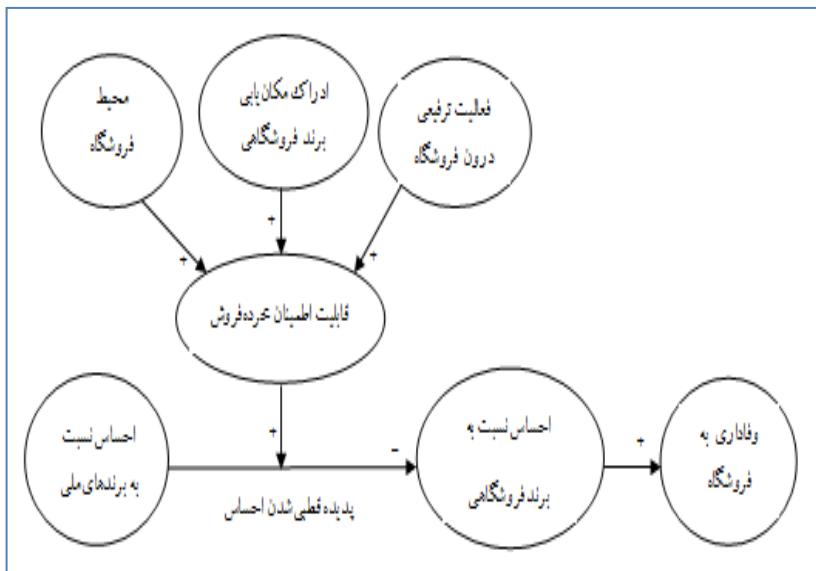
-
1. Ou
  2. Verhoef
  3. Walsh
  4. Chaudhuri
  5. Ligas

۲-۹- تبیین مدل مفهومی پژوهش

هر مدل مفهومی به عنوان نقطه شروع و مبنایی جهت انجام پژوهش‌ها است به گونه‌ای که متغیرهای موردنظر پژوهش و روابط میان آن‌ها را مشخص می‌کند. مدل مفهومی این پژوهش، حاصل بازبینی پیشینه‌های خارجی و داخلی است که در ذیل بدان اشاره شده است:

طبق پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) احساس نسبت به برندهای ملی تأثیر منفی بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی دارد. طبق پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) رابطه مستقیم منفی بین احساس نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برنده فروشگاهی (قطبی شدن احساس) توسط درک قابلیت اطمینان خرده‌فروش تعدیل می‌شود. طبق پژوهش گنزوی و همکاران (۲۰۰۹) محیط فروشگاه بر قابلیت اطمینان خرده‌فروش تأثیر مثبت دارد. طبق پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) مکان‌یابی برنده فروشگاهی بر قابلیت اطمینان خرده‌فروش تأثیر مثبت دارد. طبق پژوهش‌های ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) و سعیدا اردکانی و جهانبازی (۱۳۹۴) فعالیت ترفیعاتی درون فروشگاهی بر قابلیت اطمینان خرده‌فروش تأثیر مثبت دارد. طبق پژوهش‌های والش و همکاران (۲۰۱۱) و چودری و هولبروک (۲۰۰۱) احساس نسبت به برنده فروشگاهی بر وفاداری تأثیر مثبت دارد.

مدل مفهومی پژوهش در قالب نمودار ۱ ارائه می‌گردد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

۳- روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، توصیفی با جهت‌گیری کاربردی است که از استراتژی پیمایشی بهره برده است. جامعه آماری این پژوهش مشتریان یکی از فروشگاه‌های بزرگ و معتبر فرش تهران است. علت انتخاب این فروشگاه، آن است که مهم‌ترین ویژگی موردنظر در پژوهش حاضر را دارا است: یک خردفروشی در صنعت فرش که در کنار برنده فروشگاهی خود با همان نام فروشگاه، برندهای ملی (قیطران، مشهد اردہال و...) را نیز عرضه می‌کند و یک فروشگاهی چند برنده به شمار می‌آید. روش نمونه‌گیری در این پژوهش روش غیر تصادفی هدفمند از بین افرادی است که حداقل یکبار به این فروشگاه مراجعه کرده‌اند. به دلیل حجم زیاد مشتریان فروشگاه، جامعه به صورت نامحدود در نظر گرفته شده و از فرمول کوکران حجم

نمونه حداقل ۳۸۴ نفر تعیین شد که درنهایت تعداد ۴۰۴ پرسشنامه به طور کامل پاسخ داده شد. در پژوهش حاضر جهت گردآوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه استفاده گردید که به دو صورت حضوری و برخط توزیع شد. سؤالات پرسشنامه، با اقتباس از پژوهش‌های معتبر لاتین و فارسی طراحی شد. متغیرها و مأخذ سؤالات هر متغیر در جدول ۱ بیان شده است.

جدول ۱. متغیرها و مأخذ سؤالات پرسشنامه

نام متغیر	تعداد سوالات	سوالات	مأخذ سوال
احساس نسبت به برندهای ملی	۳	۱-۳	ماسرا و همکاران (۲۰۱۸)، حاجی‌رخیمی (۱۳۹۲)
محیط فروشگاه	۵	۴-۸	سعیدا اردکانی و جهانبازی (۱۳۹۴)، موهان و همکاران (۲۰۱۳)، گنزوی و همکاران (۲۰۰۹)
مکان‌یابی برنده فروشگاهی	۲	۹-۱۰	ماسرا و همکاران (۲۰۱۸)
فعالیت ترفيعی درون فروشگاه	۱	۱۱	ماسرا و همکاران (۲۰۱۸)
قابلیت اطمینان خرده‌فروش	۳	۱۲-۱۴	ماسرا و همکاران (۲۰۱۸)، چودری و هولبروک (۲۰۰۱)، گنزوی و همکاران (۲۰۰۹)
احساس نسبت به برنده فروشگاهی	۳	۱۵-۱۷	چودری و هولبروک (۲۰۰۱)
وفاداری به فروشگاه	۲	۱۸-۱۹	چودری و لایگس (۲۰۰۹)، گنزوی و همکاران (۲۰۰۹)

در پژوهش حاضر روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی و با استفاده از نرم‌افزار اسمرارت پی‌ال‌اس ۱/۳ مورد بررسی قرار گرفت. روایی پرسشنامه از لحاظ محتوا با نظر خبرگان، بررسی و مورد تائید

1. Smart Partial Least Squares (Smart PLS)

قرار گرفت. همچنین جهت تنظیم پرسشنامه از شاخص‌های موجود در پژوهش‌های معتبر گذشته مرتبط با موضوع پژوهش استفاده شد که سبب ارتقا روایی محتوا می‌گردد. بررسی روایی صوری پرسشنامه نیز از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، مورد تائید قرار گرفت. میزان پایایی ابزار پژوهش از طریق محاسبه مقدار آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی محاسبه گردید و بر اساس نتایج، مقادیر این دو معیار بالاتر از ۰/۷ است که نشان‌دهنده ثبات و همسانی درونی پرسشنامه است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش آمار توصیفی از نرم‌افزار اس‌پی اس اس^۱ ۲۵ و در بخش استنباطی از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری^۲ (SEM) با رویکرد حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار ۳/۳ Smart PLS به بررسی مسیرهای مشخص شده پژوهش مطابق با مدل مفهومی پرداخته شده است. روش مدل‌سازی معادلات ساختاری علاوه بر کنترل خطای اندازه‌گیری در متغیرهای مشاهده شده (وابسته و مستقل) موجود در یک مدل خاص، می‌تواند مدل‌های چند متغیری پیچیده را به راحتی تدوین، برآورد و آزمون کنند و نیز اثرهای مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای موجود در مدلی خاص را بسنجند. علت استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری مبتنی بر حداقل مجددرات جزئی انعطاف‌پذیری بالاتر آن نسبت به معادلات ساختاری مبتنی بر کوواریانس^۳ است (ری‌کاف^۴ و مارکولایدز^۵، ترجمه ایزانلو، دهقانی و حبیبی عسگرآباد، ۱۳۹۳).

1. Statistical Package for Social Sciences (SPSS)

2. Structural Equation Modeling (SEM)

3. covariance-based approach

4. kov

5. Markoulides

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- آمار توصیفی ویژگی‌های جمعیت شناختی

در پژوهش حاضر، ۲۲۷ نفر از افراد مورد مطالعه در رده سنی کمتر از ۳۰ سال (۵۶٪)، ۱۲۶ نفر در رده سنی ۳۰ تا ۴۰ سال (۳۱٪)، ۴۳ نفر در رده سنی ۴۰ تا ۵۰ سال (۱۱٪) و ۸ نفر در رده سنی بالاتر از ۵۰ سال (۲٪) قرار دارند. ۱۲۱ نفر مرد (۳۰٪) و ۲۸۳ نفر زن (۷۰٪) هستند. ۲۳۱ نفر مجرد (۵۷٪) و ۱۷۳ نفر متأهل (۴۳٪) هستند. ۷ نفر دارای مدرک سیکل و پایین‌تر از آن (۲٪)، ۶۳ نفر دارای مدرک دیپلم (۱۵٪)، ۲۸ نفر دارای مدرک کاردانی (۷٪)، ۱۷۸ نفر دارای مدرک کارشناسی (۴۴٪)، ۱۰۵ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد (۲۶٪) و ۲۳ نفر دارای مدرک دکترا و بالاتر از آن (۶٪) هستند. ۱۰ نفر کارگر شغل آزاد (۲۶٪) دارند و ۸۰ نفر کارمند (۲۰٪)، ۱۰ نفر خویش فرما (۳٪)، ۳۳ نفر در حال تحصیل (۳۵٪) و ۳۲ نفر در جستجوی کار (۸٪) هستند. مدت زمان آشنایی ۱۱۳ نفر از افراد نمونه پژوهش با فروشگاه معتبر فرش کمتر از یک سال (۲۸٪)، مدت زمان آشنایی ۱۳۰ نفر با فروشگاه یک تا دو سال (۳۲٪)، مدت زمان آشنایی ۹۶ نفر با فروشگاه سه تا چهار سال (۲۴٪)، مدت زمان آشنایی ۶۵ نفر با فروشگاه پنج سال و بیشتر (۱۶٪) است. تعداد دفعات مراجعه قبلی ۱۰۸ نفر به فروشگاه معتبر فرش اولین بار (عدم مراجعه قبلی) (۲۷٪) است، ۱۰۱ نفر یک بار (۲۵٪)، ۱۰۳ نفر دو بار (۲۵٪)، ۴۸ نفر سه بار (۱۲٪)، ۲۰ نفر چهار بار (۵٪)، ۲۴ نفر پنج بار و بیشتر (۶٪)، به فروشگاه مراجعه داشتند.

۴-۲- تحلیل استنباطی یافته‌ها

۴-۲-۱- مدل اندازه‌گیری

در بررسی مدل‌های بیرونی از سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شد.

در بخش پایایی لازم است که پایایی در سطح معرف و متغیر پنهان بررسی شود. پایایی در سطح معرف، توان دوم بارهای عاملی گویه‌ها می‌باشد که حداقل باید 0.5 باشد و به این معنی است که حداقل نصف واریانس شاخص توسط متغیر پنهان تبیین شده است؛ بنابراین بارهای عاملی بزرگ‌تر از 0.7 مطلوب می‌باشد و بارهای زیر 0.4 لازم است که حذف شوند. بارهای عاملی بین 0.4 و 0.7 را در صورتی که با حذف آن‌ها مقدار روایی همگرا (میانگین واریانس خروجی^۱) افزایش یابد می‌توان حذف کرد (هیر^۲ و همکاران، ۲۰۱۶). در بررسی پایایی متغیرهای پنهان از دو معیار آلفای کرونباخ^۳ و پایایی ترکیبی^۴ استفاده شد. با توجه به جدول ۳ مقدار آلفای کرونباخ برای همه متغیرها بزرگ‌تر از حد مناسب 0.7 می‌باشد و از پایایی مطلوبی برخوردار می‌باشند. همچنین مقدار ضریب پایایی ترکیبی (ضریب دیلیون-گلداشتاین^۵) برای هر متغیر بیشتر از حد مطلوب 0.7 بوده و نتیجه بر مناسب بودن پایایی ترکیبی همه متغیرها دارد (امیربیکی لنگرودی و همکاران، ۱۳۹۹).

معیار ارزیابی روایی همگرا به معنی میانگین واریانس مشترک بین متغیر پنهان و معرفهایش می‌باشد و حداقل مقدار قابل قبول برای آن 0.50 است

1. Average Variance Extracted (AVE)
2. Hair
3. Cronbach's alpha (CA)
4. composite reliability
5. Dillon-Goldstein

(خیاطان و مبارکی، ۱۳۹۳). در این مدل روایی همگرای متغیرهای مدل همگی بالاتر از ۰/۵ بوده که همگی در سطح مناسب و قابل قبولی می‌باشند. از دیگر شاخص‌های روایی همگرا، شاخص رائو ۱ از نظر هنسلر ۲ و همکاران می‌باشد که لازم است مقداری بالای ۰/۶ اختیار کند. این شاخص نیز برای تمامی متغیرهای پژوهش بالاتر از حد مجاز بوده است (هنسلر و همکاران، ۲۰۱۵). مقادیر معیارهای ارزیابی پایابی و روایی همگرا در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳. نتایج پایابی و روایی همگرا

متغیرهای پنهان	آیتم	بار عاملی	آلفای کرونباخ	پایابی ترکیبی	شاخص رائو	میانگین واریانس استخراجی
احساس نسبت به برندهای ملی	Q.۱	۰/۸۹۳	۰/۸۸۸	۰/۹۳۱	۰/۸۹۲	۰/۸۱۷
	Q.۲	۰/۹۲				
	Q.۳	۰/۸۹۹				
محیط فروشگاه	Q.۴	۰/۷۶	۰/۸۷۲	۰/۹۰۷	۰/۸۷۷	۰/۶۶۲
	Q.۵	۰/۸۳۱				
	Q.۶	۰/۸۴				
	Q.۷	۰/۸۲۳				
	Q.۸	۰/۸۱۲				
مکان‌بایی برندهای فروشگاهی	Q.۹	۰/۹۱۶	۰/۸۱	۰/۹۱۳	۰/۸۱	۰/۸۴
	Q.۱۰	۰/۹۱۷				
فعالیت ترفیعی درون فروشگاه	Q.۱۱	۱	۱	۱	۱	۱
قابلیت اطمینان خردهفروش	Q.۱۲	۰/۹۳۷	۰/۹۱۵	۰/۹۴۷	۰/۹۱۶	۰/۸۵۵
	Q.۱۳	۰/۹۴۷				
	Q.۱۴	۰/۸۸۹				
احساس نسبت به برندهای فروشگاهی	Q.۱۵	۰/۹۲۹	۰/۹۳۴	۰/۹۵۸	۰/۹۳۵	۰/۸۸۴
	Q.۱۶	۰/۹۵۶				
	Q.۱۷	۰/۹۳۶				
وفاداری به فروشگاه	Q.۱۸	۰/۹۵۶	۰/۹۰۲	۰/۹۵۳	۰/۹۰۳	۰/۹۱۱
	Q.۱۹	۰/۹۵۲				

-
1. Rho-A
  2. Henseler

روایی واگرا، اندازه‌ای است که یک سازه به درستی از سایر سازه‌ها با معیار تجربی متمایز نمی‌شود. روایی واگرا قابل قبول یک مدل، حاکی از آن است که یک سازه در مدل، تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر. روایی واگرا برای سازه‌های دارای مؤلفه‌های شکل‌دهنده محاسبه نمی‌شود. فورنل^۱ و لارکر^۲ (۱۹۸۱) مطرح می‌کنند که روایی واگرا زمانی وجود دارد که همبستگی سازه موردنظر از لحاظ آماری معنی دار باشد و از تمام همبستگی‌های سطر و ستون سازه بزرگ‌تر باشد. برخی پژوهشگران مانند هنسلر و همکاران (۲۰۱۵)، معتقدند برای تعیین روایی واگرا، نسبت یکنواختی^۳ از معیار فورنل-لارکر و همچنین از بارهای عاملی متقطع^۴ مناسب‌تر است. آن‌ها مطرح می‌کنند که اگر مقادیر همبستگی هر یک از متغیرهای پنهان (دارای مؤلفه‌های انعکاسی) با سایر متغیرها کمتر از ۰/۸۵ باشد، روایی واگرا برقرار است. البته برخی از پژوهشگران از جمله گولد^۵ و همکاران (۲۰۰۱)، ماه^۶ و همکاران (۲۰۱۸) و وُرھیس^۷ و همکاران (۲۰۱۶) نیز آستانه مطلوب را تا ۰/۹۰ اعلام کرده‌اند (عاشقی اسکوئی و قربان‌زاده، ۱۳۹۹). مقادیر نسبت یکنواختی سازه‌های مدل در جدول ۴ نشان می‌دهند تمامی مقادیر از ۰/۹۰ پایین‌تر می‌باشند و روایی واگرا مورد تائید می‌باشد.

1. Fornell

2. Larcker

3. Heterotrait-Monotrait Ratio (HTMT)

4. Cross Loading

5. Gold

6. Mah

7. Voorhees

جدول ۴. نتایج روایی همگرا

وفاداری به فروشگاه	مکان یابی برند فروشگاهی	محیط فروشگاه	قابلیت اطمینان خردمند	تیپیکیت	فعالیت ترفیعی درون فروشگاه	احساس نسبت به برندهای ملی	احساس نسبت به برندهای فروشگاهی	متغیرهای پنهان
								احساس نسبت به برندهای فروشگاهی
							.	احساس نسبت به برندهای ملی
							.۰/۴۲۸	فعالیت ترفیعی درون فروشگاه
							.۰/۵۹۶	قابلیت اطمینان خردمند
							.۰/۶۲۴	محیط فروشگاه
							.۰/۸۴۸	مکان یابی برندهای فروشگاهی
							.۰/۸۳۱	وفاداری به فروشگاه
							.۰/۵۴۴	
							.۰/۷۰۲	
							.۰/۷۲۳	
							.۰/۸۶	

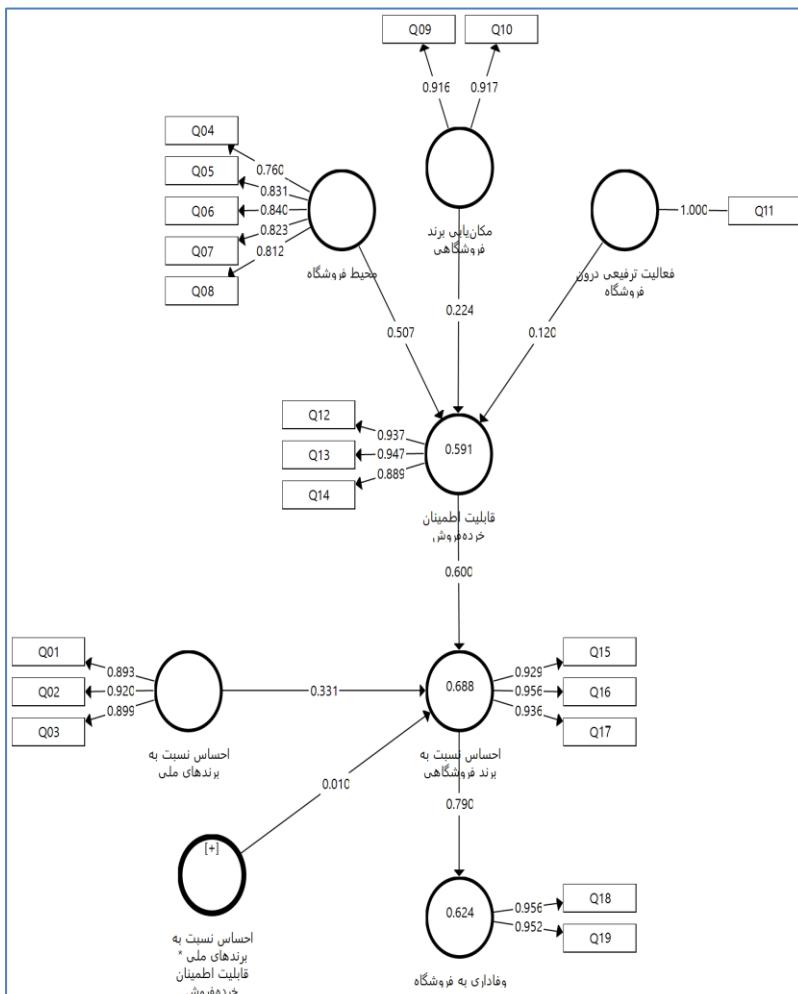
۴-۲-۲- معادلات ساختاری

برای ارزیابی مدل ساختاری در مدل یابی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی از معیارهای ضرایب مسیر و معناداری، ضریب تعیین متغیر مکنون درونزا (R^2)، اندازه اثر (f^2) و معیار ارتباط پیش‌بینی (Q^2) استفاده شده است. هنگام بررسی مدل ساختاری، پیش از هر اقدامی باید عدم همخطی سازه‌ها بررسی شود که به این منظور از شاخص تحمل و عامل تورم واریانس^۱ (VIF) استفاده می‌شود. سطح تحمل کمتر از $0/2$ (بالاتر از 4)، نشان‌دهنده

1. Variance Inflation Factor

هم خطی شدید بین متغیرها می‌باشد. بر اساس نتایج اجرای مدل، شرط عدم هم خطی برای تمام متغیرها رعایت شده است.

شکل ۲ مدل پژوهش را پس از اجرای الگوریتم حداقل مربعات جزئی نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل در حالت تخمین ضرایب استاندارد

ابتدايی ترین و مهمترین معیار، آماره t^1 است. در صورتی که مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی $1/96$ بیشتر باشد، معنادار بودن تمامی روابط بین سازه‌ها را در سطح اطمینان 95 درصد را نشان می‌دهد. شکل ۳ بیانگر تائید یا عدم تائید معناداری روابط بین سازه‌ها در پژوهش حاضر است.

یکی از معیارهای ارزیابی درونی مدل، ضریب تعیین (R^2) و ضریب تعیین تعدیل شده (R^{adj^2}) می‌باشد. ضریب تعیین (R^2) واریانس توضیحی یک متغیر درون‌زا را نسبت به واریانس کل آن توسط متغیرهای بروزنزا اندازه‌گیری می‌کند. برای این شاخص مقادیر بزرگ‌تر از $0/67$ قوی، بزرگ‌تر از $0/33$ متوسط و کمتر از $0/19$ ضعیف تلقی می‌شود. در واقع این ضریب نشان می‌دهد متغیر یا متغیرهای مستقل چند درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح می‌دهند. بر این اساس می‌توان گفت محیط فروشگاه، مکان‌یابی برنده فروشگاهی و فعالیت ترفیعی درون فروشگاه روی هم رفته $59/1$ درصد از تغییرات قابلیت اطمینان خردمند فروش را توضیح داده‌اند. متغیر احساس نسبت به برندهای ملی و متغیر تعدیلگر قابلیت اطمینان خردمند فروش روی هم رفته $68/8$ درصد از تغییرات احساس نسبت به برنده فروشگاهی را توضیح داده‌اند. در نهایت احساس نسبت به برنده فروشگاهی $62/4$ درصد از تغییرات وفاداری به فروشگاه را توضیح داده است.

دیگر معیار ارزیابی مدل درونی، اندازه اثر (f^2) می‌باشد که نشان‌دهنده تغییر در مقدار (R^2) پس از حذف یک متغیر پنهان بروزنزا می‌باشد. کوهن^۲ (1988) مقادیر $0/02$ ، $0/15$

1. t-value
2. Cohen

و $0/35$ را به ترتیب اثرات کوچک، متوسط و بزرگ معرفی کرده است (رسولی، پاپیان، ۱۳۹۳). محیط فروشگاه اثر متوسط ($f^3 = 0/303$)، مکان‌یابی درون فروشگاه اثر ضعیف ($f^3 = 0/047$)، فعالیت ترفیعی درون فروشگاه اثر ناچیز ($f^3 = 0/018$) بر قابلیت اطمینان خردهفروش دارند. اثر احساس نسبت به برندهای ملی بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی ($f^3 = 0/233$) متوسط، همچنین اثر مستقیم متغیر قابلیت اطمینان خردهفروش بر متغیر مذکور ($f^3 = 0/776$) قوی است اما اثر تعدیلگر آن بر رابطه بین احساس نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برنده فروشگاهی ناچیز است. شدت اثر احساس نسبت به برنده فروشگاهی نیز بر وفاداری به فروشگاه ($f^3 = 1/658$) قوی است.

پژوهشگران مختلف معیارهای متفاوتی را معیار برازش مدل‌های معادلات ساختاری مطرح کرده‌اند. نکته مهم در انتخاب معیار برازش مدل‌های معادلات ساختاری این است که پژوهشگر به تفاوت میان مدل‌های مبتنی بر کوواریانس و مدل‌های مبتنی بر واریانس توجه کند. برخی معیارها از جمله معیار نیکویی برازش^۱ (GoF) برای مدل‌های معادلات ساختاری مبتنی بر واریانس مناسب نیستند. هنسلر و سارستد^۲ مفید بودن این معیار را به چالش کشیده و نشان داده‌اند که معیار مناسبی برای مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی نیست و به پژوهشگران توصیه کرده‌اند که از این معیار استفاده نکنند (عاشقی اسکوئی و قربانزاده، ۱۳۹۹).

بر اساس معیارهای گزارش شده قبلی، مدل پژوهش به لحاظ مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری بر اساس همه معیارها از وضعیت

1. Goodness of Fit (GOF)
2. Sarstedt

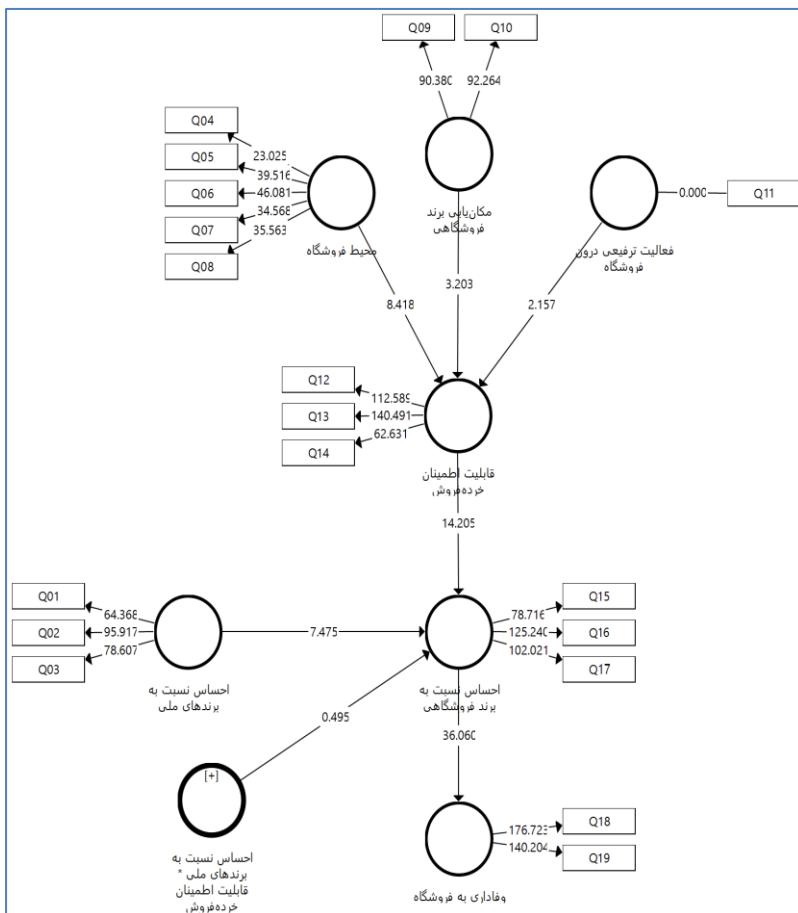
مناسبی برخوردار است. در ادامه، نتایج بررسی معیار ارتباط پیش‌بینی (Q^3) به شرح زیر ارائه شده است:

معیار ارتباط پیش‌بینی (Q^3) معروف‌ترین شاخص اندازه‌گیری کیفیت مدل ساختاری تحت عنوان شاخص استون-گایسر^۱ است. در این آزمون فقط متغیرهای درون‌زا (میانجی و وابسته) را انتخاب می‌کنیم. در این شاخص مقادیر بالای صفر نشان‌دهنده‌ی توانایی مطلوب مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن می‌باشد و مقادیر $0/02$ ، $0/15$ و $0/33$ به ترتیب میزان ضعیف، متوسط و قوی بودن پیش‌بینی کردن مدل ساختاری را ارائه می‌دهند. نتایج به دست‌آمده نشان می‌دهد کیفیت مدل ساختاری برای متغیرهای قابلیت اطمینان خرده‌فروش (۰/۴۷۳)، احساس نسبت به برنده فروشگاهی (۰/۵۷۱) و وفاداری به فروشگاه (۰/۵۴۲) قوی بوده است.

شکل ۳ مدل پژوهش را پس اجرای بوت استرپ^۲ نشان می‌دهد. اعداد مندرج بر روی پیکان‌ها، مقادیر آماره تی هستند.

---

1. Stone-Geisser
2. Boot strap

شکل ۳. مدل در حالت تخمین ضرایب معناداری

جدول ۵ مقادیر ضریب مسیر (ضریب بتا)، انحراف معیار، آماره تی، مقدار پی ۲ (سطح معناداری) روابط سازه‌های مدل پژوهش را نشان می‌دهد

1. Beta coefficient (β)
2. Probability Value (p-value)

جدول ۵. نتایج آزمون فرضیات

نتیجه فرضیه	سطح معتقداری	آماره تی	انحراف معیار	ضریب مسیر	فرضیات
تایید	≤ 0.001	۷/۴۷۵	۰/۰۴۴	۰/۳۳۱	احساس نسبت به برندهای ملی $\rightarrow$ احساس نسبت به برندهای فروشگاهی
عدم تایید	۰/۶۲۱	۰/۴۹۵	۰/۰۱۹	۰/۰۱	احساس نسبت به برندهای ملی * قابلیت اطمینان خردهفروش $\leftarrow$ احساس نسبت به برندهای فروشگاهی
تایید	≤ 0.001	۱۴/۲۰۵	۰/۰۴۲	۰/۶	قابلیت اطمینان خردهفروش - $\leftarrow$ احساس نسبت به برندهای فروشگاهی
تایید	≤ 0.001	۸/۴۱۸	۰/۰۶	۰/۵۰۷	محیط فروشگاه $\rightarrow$ قابلیت اطمینان خردهفروش
تایید	۰/۰۰۱	۳/۲۰۳	۰/۰۷	۰/۲۲۴	مکانیابی برندهای فروشگاهی - $\leftarrow$ قابلیت اطمینان خردهفروش
تایید	۰/۰۳۱	۲/۱۵۷	۰/۰۵۵	۰/۱۲	فعالیت ترفیعی درون فروشگاه $\rightarrow$ قابلیت اطمینان خردهفروش
تایید	≤ 0.001	۳۶/۰۶	۰/۰۲۲	۰/۷۹	احساس نسبت به برندهای فروشگاهی $\rightarrow$ وفاداری به فروشگاه

چنانچه ملاحظه می‌شود تنها فرضیه اثر تعدیلگری قابلیت اطمینان خردهفروش در رابطه میان احساس نسبت به برندهای ملی و برندهای فروشگاهی تأیید نمی‌گردد چراکه آماره تی (۰/۴۹۵) از حداقل مقدار معناداری (۱/۹۶) کمتر است.

۵- بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر تأثیر احساس نسبت به برندهای ملی بر احساس نسبت به برندهای فروشگاهی در یک فروشگاه معتبر چند برندهای فرش

بررسی می شود که اثر تعدیلگری قابلیت اطمینان خرده فروش و پیامد وفاداری به فروشگاه نیز، مورد توجه قرار می گیرد.

یافته ها نشان می دهد که احساس نسبت به برندهای ملی، تأثیر معناداری بر احساس نسبت به برند فروشگاهی در سطح اطمینان ۹۹ درصد دارد ($t\text{-value} = ۷/۴۷۵$ و $p\text{-value} \leq ۰/۰۰۱$ و $\beta = ۰/۳۳۱$)؛ اما از آنجاکه فرضیه مربوطه اثر منفی احساس نسبت به برند ملی را در نظر گرفته است، برابر این با توجه به مثبت بودن مقدار $\beta = ۰/۳۳۱$ احساس نسبت به برندهای ملی بر احساس نسبت به برند فروشگاهی اثر مثبت و معناداری دارد. یافته پژوهش حاضر با نتیجه هی مطالعه ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) که در آن رابطه مستقیم منفی بین احساس نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برندهای فروشگاهی تائید شده است، همخوانی ندارد. این مسئله می تواند به این علت باشد که دانش برند و تمایز میان برند ملی و برند فروشگاهی هنوز در کشور ایران آن چنان سابقه ای ندارد و همچنین می تواند به علت تفاوت نوع صنعت مورد پژوهش باشد؛ پژوهش حاضر در مورد فرش است که یک کالای بادوام است در حالی که در پژوهش ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) به محصولات خواربار پرداخته است که محصولات تندگردش هستند.

یافته ها نشان می دهد که قابلیت اطمینان خرده فروش تأثیر احساس نسبت به برندهای ملی را بر احساس نسبت به برند فروشگاهی تعدیل نمی کند ($t\text{-value} = ۰/۴۹۵$ و $p\text{-value} = ۰/۰۱$ و $\beta = ۰/۰۶۲۱$). با توجه به اینکه مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی $1/۹۶$ کمتر است لذا این فرضیه با اطمینان ۹۵ درصد تائید نمی گردد. عدم تائید فرضیه مذکور با نتیجه هی مطالعه ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) که در آن درک قابلیت اطمینان خرده فروش رابطه مستقیم منفی بین احساس

نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برندهای فروشگاهی را تعديل می‌کند، همخوانی ندارد. این مسئله می‌تواند به این علت باشد پژوهش حاضر در مورد فرش است که یک کالای بادوام و با درگیری بالا است و ممکن است در خریدهای با درگیری بالاتر، این اثر تعديلگری قابلیت اطمینان خردهفروش وجود نداشته باشد؛ درواقع خود کالا اهمیت بیشتری دارد و قابلیت اطمینان خردهفروش اهمیت کمتری پیدا می‌کند. علاوه بر این اگرچه فرض تعديل شدن رابطه میان احساس نسبت به برندهای ملی و احساس نسبت به برنده فروشگاهی توسط قابلیت اطمینان خردهفروش تائید نمی‌شود اما بر اساس یافته‌ها قابلیت اطمینان خردهفروش بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی اثر مستقیم دارد که مطابق با یافته پژوهش کیم و همکاران (۲۰۱۶) می‌باشد.

یافته‌ها نشان می‌دهد که محیط فروشگاه، قابلیت پیش‌بینی قابلیت اطمینان خردهفروش را دارا می‌باشد ($t\leq 0/001$ و $p\text{-value}\leq 0/001$) و $\beta=0/507$ و $t\text{-value}=0/418$. لذا این فرضیه با اطمینان ۹۹ درصد تائید می‌گردد. با توجه به اینکه مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی $1/96$ بیشتر است از این‌رو محیط فروشگاه بر قابلیت اطمینان خردهفروش اثر مثبت و معناداری دارد. یافته این پژوهش با یافته پژوهش گنزوی و همکاران (۲۰۰۹) همسو می‌باشد.

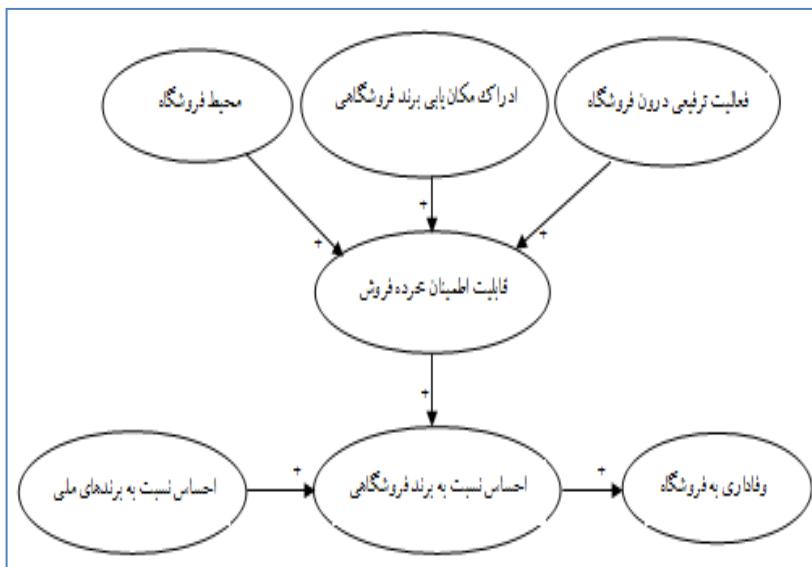
یافته‌ها نشان می‌دهد که ادراک مکان‌یابی برنده فروشگاهی، قابلیت پیش‌بینی قابلیت اطمینان خردهفروش را دارا می‌باشد ($p\text{-value}=0/001$ و $t\text{-value}=0/224$ و $\beta=0/224$). لذا این فرضیه با اطمینان ۹۹ درصد تائید می‌گردد. با توجه به اینکه مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی $1/96$ بیشتر است از این‌رو ادراک مکان‌یابی برنده فروشگاهی بر قابلیت اطمینان خردهفروش اثر مثبت و

معناداری دارد. یافته پژوهش حاضر مطابق با یافته مطالعه ماسرا و همکاران (۲۰۱۸) می‌باشد.

یافته‌ها نشان می‌دهد که فعالیت ترفیعی درون فروشگاه، قابلیت پیش‌بینی قابلیت اطمینان خردفروش را دارا می‌باشد (p -value=۰/۰۳۱ و t -value=۲/۱۵۷ و β =۰/۱۲). لذا این فرضیه با اطمینان ۹۵ درصد تائید می‌گردد. با توجه به اینکه مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی ۱/۹۶ بیشتر است از این‌رو فعالیت ترفیعی درون فروشگاه بر قابلیت اطمینان خردفروش اثر مثبت و معناداری دارد. یافته این پژوهش با یافته پژوهش‌های ماسرا و همکاران (۲۰۱۸)، سعیدا اردکانی و جهانبازی (۱۳۹۴) و سرکار و همکاران (۲۰۱۸) همسو می‌باشد.

یافته‌ها نشان می‌دهد که احساس نسبت به برندهای فروشگاهی، قابلیت پیش‌بینی وفاداری را دارا می‌باشد (t -value≤۰/۰۰۱ و p -value=۰/۰۶ و β =۰/۷۹). لذا این فرضیه با اطمینان ۹۹ درصد تائید می‌گردد. با توجه به اینکه مقدار t از حداقل مقدار معناداری یعنی ۱/۹۶ بیشتر است از این‌رو احساس نسبت به برندهای فروشگاهی بر وفاداری اثر مثبت و معناداری دارد. یافته این پژوهش مطابق با نتایج پژوهش‌های والش و همکاران (۲۰۱۱)، چودری و هولبروک (۲۰۰۱)، چودری و لایگس (۲۰۰۹) و همچنین اوو و ورهوف (۲۰۱۷) می‌باشد و با نتیجه عدم تائید رابطه مثبت میان احساس به برندهای فروشگاهی و وفاداری در پژوهش خسروجردی (۱۳۹۳) همخوانی ندارد و می‌تواند به‌این‌علت باشد که در پژوهش مذکور نوع صنعت مورد مطالعه، شرکت‌های بیمه هستند.

مدل نهایی پژوهش در قالب نمودار ۴ ارائه شد:

شکل ۴. مدل نهایی پژوهش

بر اساس یافته‌های پژوهش و با توجه به تأیید تأثیر احساس نسبت به برندهای ملی بر احساس نسبت به برنده فروشگاهی به متخصصان و مدیران خرده‌فروشی‌ها پیشنهاد می‌گردد که در فروشگاه‌های خود از برندهای ملی استفاده کنند تا بتوانند از احساس مشتریان نسبت به برندهای ملی بهره برده و بدین‌وسیله احساسات را نسبت به برنده فروشگاهی و تصویر فروشگاه را ارتقا دهند. با توجه به تأیید تأثیر محیط فروشگاه بر قابلیت اطمینان خرده‌فروش، توصیه می‌شود خرده‌فروشان به عواملی مانند نورپردازی، عطر، موسیقی درون محیط فروشگاه؛ چیدمان، طبقه‌بندی محصول؛ حضور و اثربخشی فروشنده توجه و دقیق داشته باشند تا بدین ترتیب قابلیت اطمینان خرده‌فروش افزایش یابد. با توجه به تأیید تأثیر ادراک مکان‌یابی برنده

فروشگاهی بر قابلیت اطمینان خردهفروش، پیشنهاد می‌شود خردهفروشان با تسهیل قدرت دیدن و یافتن برندهای فروشگاهی و همچنین تثبیت مقدار فضای عینی برای مصرف کنندگان، درک آنان را از مکان یابی برنده فروشگاهی بهبود داده و در نتیجه قابلیت اطمینان خردهفروش را افزایش دهنده. با توجه به تأیید تأثیر فعالیت ترفیعی درون فروشگاهی بر قابلیت اطمینان خردهفروش، توصیه می‌شود خردهفروشان با انجام فعالیت ترفیعاتی درون فروشگاهی از جمله ترفیعات قیمتی که سبب افزایش فروش و احساس بهتر می‌گردد و همچنین تأثیر مثبتی بر رضایت مشتریان دارد، قابلیت اطمینان را ارتقا دهنده. با توجه به تأیید تأثیر احساس نسبت به برندهای فروشگاهی بر وفاداری، فروشگاهها برای افزایش وفاداری مشتریان و بهره‌مندی از منافع آن باید توجه ویژه‌ای به احساس نسبت به برندهای فروشگاهی داشته باشند، چراکه این احساس منجر به تعهد بیشتر در قالب وفاداری نگرشی و اشتیاق برای بازدید مجدد از فروشگاه و همچنین تمایل به پرداخت هزینه اضافی می‌شود.

همچنین به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌گردد مدل این پژوهش را در سایر محصولات با سطوح درگیری مختلف و به صورت طولی موردنرسی قرار دهنده. در پژوهش حاضر به ترفیعات درون فروشگاهی پرداخته شده است، مطالعات آتی می‌توانند شامل گونه‌های ترفیعات خارج از فروشگاه نیز باشد. پژوهش‌های آینده می‌توانند متغیرهایی با نام دانش برنده ملی و دانش برنده فروشگاهی را شامل شوند. پژوهش‌های آتی می‌توانند در شعبه دیگر فروشگاه در مازندران و سایر فروشگاهها انجام شود.

فهرست منابع

- آقای فرش. (۱۳۹۷). سیرک ایران-پرتقال، ملاقات مردم تهران با آقای فرش. بازیابی شده از وب گاه: <https://www.iranmrcarpet.com/fa-news-page-2.html&ordermode=desc>
- امیربیکی لنگرودی، حبیب؛ کردستانی، غلامرضا؛ رضایی، فرزین. (۱۳۹۹). ارزیابی الگوی حسابداری مدیریت برای توسعه پایدار. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۳(۳)، ۲۳۹-۲۵۹.
- ایرنا. (۱۳۹۹). صادرات فرش و گلیم ایرانی به ۵۷ کشور (شماره خبر. ۸۳۹۱۹۴۴۱). بازیابی شده از وب گاه: <https://www.irna.ir/news>
- حاجی رحیمی، صابر. (۱۳۹۲). بررسی تأثیر جوامع برند بر خط بر وفاداری به برند با اثر میانجی اعتماد به برند و متغیرهای مشتری محوری. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده اقتصاد و مدیریت. دانشگاه سمنان.
- خسروجردی، منیره. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر اعتماد و احساس به برند بر عملکرد برند شرکتهای بیمه در ایران: تحلیل از دیدگاه وفاداری به برند. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده اقتصاد و مدیریت. دانشگاه پیام نور سبزوار.
- خیاطان، مهدی؛ و مبارکی، محمدحسن. (۱۳۹۳). عوامل مؤثر بر رفتار کارآفرینانه مدیران مراکز تحقیقاتی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران. نشریه پیاورد سلامت، ۸(۳)، ۲۰۹-۱۹۸.
- درزیان عزیزی، عبدالهادی؛ رحیمی، فرج‌الله؛ و اسداللهی دهکردی، الهه. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر تبلیغات و پیشبرد فروش بر خلق ارزش ویژه برند (موردمطالعه: برند لوازم خانگی سامسونگ). مدیریت بازرگانی، ۷(۳)، ۶۴۳-۶۶۲.
- rstgar, عباسعلی؛ فیض، داوود؛ و سبزی، هادی. (۱۳۹۲). ارائه مدلی برای تبیین اثر تصویر ذهنی مشتری از فروشگاه‌های زنجیره‌ای شهریوند بر روی وفاداری مشتریان این فروشگاه‌ها. چشم‌نداز مدیریت بازرگانی، ۱۲(۱۴)، ۱۲۲-۱۰۳.
- رسولی، رضا؛ و پاپیان، ناهید. (۱۳۹۳). طراحی مدل سازمان دانشبنیان در رسانه ملی. فصلنامه پژوهشنامه ارتباطی، ۲۱(۷۸)، ۳۹-۹.

- سالار، جمشید؛ و ابوالفضلی، سید ابوالفضل. (۱۳۹۲). بررسی تأثیر محیط فروشگاه بر خرید ناگهانی مشتریان فروشگاههای زنجیرهای. *چشم‌انداز مدیریت بازارگانی*، ۱۲(۱۷)، ۱۴۰-۱۲۳.
- سعیدا اردکانی، سعید؛ و جهانبازی، ندا. (۱۳۹۴). تأثیر تصویر فروشگاه بر قصد خرید مشتریان: اعتماد و ریسک درک شده به عنوان متغیرهای تعدیل کننده. *فصلنامه علمی-پژوهشی تحقیقات بازاریابی نوین*، ۵(۲)، ۵۳-۷۲.
- شیرخداei، میثم، نوری پور، امیرحسین، شریعتی، فاطمه. (۱۳۹۳). تبیین نقش عوامل مربوط به برنده و عناصر منتخب آمیخته بازاریابی در قصد خرید برنده ملی. *فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت برنده*، ۱(۱)، ۱۲۷-۱۵۶.
- عاشقی اسکوئی، هوشنگ؛ و قربانزاده، طاهره. (۱۳۹۹). مدلی برای کسب مزیت رقابتی پایدار سبز در صنعت سیمان. *مطالعات مدیریت راهبردی*، ۱۱(۴۱)، ۱۱۱-۱۱۱.
- ری کاف، تنکو؛ و مارکولایدز، جرج ای. (۱۳۹۳). *مبانی مدل‌یابی معادلات ساختاری، ترجمه ایزانلو، دهقانی و حبیبی عسگرآباد*. تهران: انتشارات رشد.
- موسوی، سیده نسیم؛ و موسوی، سید نجم الدین. (۱۳۹۸). بررسی اثر (آمیخته بازاریابی) بر احساس به برنده با نقش میانجی شهرت برنده (موردمطالعه: مصرف کنندگان برندهای گوشی‌های تلفن همراه سامسونگ در سطح استان لرستان). *کنفرانس ملی اندیشه‌های نوین در مدیریت کسب و کار*. تهران، ایران.

- Amirbeyki Langroudi, H. kordestani, G. Reazei, F. (2020). Assessment of Management Accounting Model for Sustainable Development. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 9(33), 239-259. (In Persian)
- Asheghi-Oskooee, H. Gharbanizadeh, T. (2020). A green sustainable competitive advantage model in cement industry. *Journal of Strategic Management Studies*, 11(41), 111-137. (In Persian)

- Barros, L. B., L. Petroll, M. D. L. M. Damacena, C. & Knoppe, M. (2019). Store atmosphere and impulse: a cross-cultural study. *International Journal of Retail & Distribution Management*.
- Chaudhuri, A. & Holbrook, M. B. (2001). The chain of effects from brand trust and brand affect to brand performance: the role of brand loyalty. *Journal of marketing*, 65(2), 81-93.
- Chaudhuri, A. & Ligas, M. (2009). Consequences of value in retail markets. *Journal of Retailing*, 85(3), 406-419.
- Darzian Azizi, A. Rahimi, F. Asadolahi Dehkordi, E. (2015). Examining the effect of advertising and sales promotions on brand equity creation (Case study: Samsung Home Appliances Brand). *Journal of Business Management*, 7(3), 643-662. (In Persian)
- Fiore, A. M. & Kim, J. (2007). An integrative framework capturing experiential and utilitarian shopping experience. *International Journal of Retail & Distribution Management*, 35(6), 421-442.
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T., M. Ringle, C. M. & Sarstedt, M. (2016). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*. Sage publications.
- Haji Rahimi, S. (2013). How brand loyalty affected by online brand community with the Intervening Factors of Brand trust and customer centric model. *Master Thesis*. Faculty of Economics and Management. University of Semnan. (in persian)
- Henseler, J., Ringle, C. M. & Sarstedt, M. (2015). A new criterion for assessing discriminant validity in variance-based structural equation modeling. *Journal of the academy of marketing science*, 43(1), 115-135.
- IRNA. (2020). Export of Iranian carpet and kilim to 57 countries (New No. 83919441). Retrieved from: <https://www.irna.ir/news>. (In Persian)
- Juhl, H. J., Esbjerg, L., Grunert, K. G., Bech-Larsen, T. & Brunsø, K. (2006). The fight between store brands and national brands—What's the score? *Journal of Retailing and Consumer Services*, 13(5), 331-338.
- Khayatan, M. & Mobaraki, M. H. (2014). Factors affecting the entrepreneurial behavior of TUMS research centers managers. *Journal of payavard*, 8(3), 198-209. (In Persian)

- Khosrojerdi, M. (2014). Investigating the effect of trust and brand affect on the brand performance of insurance companies in Iran: Analysis from the perspective of brand loyalty. *Master Thesis*. Faculty of Economics and Management. Payame Noor University of Sabzevar. (In Persian)
- Kim, S. Park, G. Lee, Y. & Choi, S. (2016). Customer emotions and their triggers in luxury retail: Understanding the effects of customer emotions before and after entering a luxury shop.
- Liu, R. L. Sprott, D. E. Spangenberg, E. R. Czellar, S. & Voss, K. E. (2018). Consumer preference for national vs. private brands: The influence of brand engagement and self-concept threat. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 41, 90-100.
- Loureiro, S. M. C. (2017). Exploring the attractiveness of manufacturer brands and retailer own-brands in supermarket context. *International Journal of Retail & Distribution Management*, 45(10), 1095-1113.
- Massara, F. Scarpi, D. Melara, R. D. & Porcheddu, D. (2018). Affect transfer from national brands to store brands in multi-brand stores. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 45, 103-110.
- Mohan, G. Sivakumaran, B. & Sharma, P. (2013). Impact of store environment on impulse buying behavior. *European Journal of marketing*, 47(10), 1711-1732.
- Mohan, G. Sivakumaran, B. & Sharma, P. (2012). Store environment's impact on variety seeking behavior. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 19(4), 419-428.
- Mousavi, S. N. & Mousavi, S. N. (2019). evaluate the effect of marketing drivers (marketing mix), brand reputation as mediator (Study: consumers of Samsung phone brands at the level of the province of Lorestan). *National Conference on New Thoughts in Business Management*, Tehran, Iran. (In Persian)
- Mr Carpet. (2018). Iran-Portugal Circus, Tehran people meet with Mr Carpet. Retrieved from: <https://www.iranmrcarpet.com/fa-news-page-2.html&ordermode=desc>. (In Persian)
- Muruganantham, G. & Priyadarshini, K. (2017). Antecedents and consequences of private brand purchase: A systematic review

- and a conceptual framework. *International Journal of Retail & Distribution Management*, 45(6), 660-682.
- Rasooli, R. Papiyan, N. (2014). Designing a Knowledge-based Organization (KBO) Model in IRIB. *Communication Research*, 21(78), 9-39. (In Persian)
- Rastgar, A. Feiz, D. & Sabzi, H. (2013). Providing a model for explain the effect of customer mental image of shahrvand chain stores on customer loyalty of these stores. *Journal of Business Management Perspective*, 12(14), 103-122. (In Persian)
- Raykov, T. & Marcoulides, G. A. (2014). *A first course in structural equation modeling*, translated by izanloo, Dehghani & Habibi Asgarabad. Tehran: Roshd Publications. (In Persian)
- Saeida Ardekani, S. jahanbazi, N. (2015). Influence of store image on purchase intention: The moderating role of trust and perceived risk. *New Marketing Research Journal*, 5(2), 53-72. (In Persian)
- Salar, J. & Abolfazli, S. A. (2013). Examining the effect of store environment on the Impulse Buying of customers of chain stores. *Journal of Business Management Perspective*, 12(17), 123-140. (In Persian)
- Sarkar, A. Sarkar, J. G. Sreejesh, S. & Anusree, M. R. (2018). A qualitative investigation of e-tail brand affect. *Marketing Intelligence & Planning*, 36(3), 365-380.
- Shirkhodaie, M. Nouripour, A. & Shariati, F. (2014). Impact of Brand and Selected Elements of the Marketing Mix in Purchasing Intention of a national Brand: Explaining the Role of Related Factors. *Journal of Brand Management*, 1(1), 127-156. (In Persian)
- Walsh, G. Shiu, E. Hassan, L. M. Michaelidou, N. & Beatty, S. E. (2011). Emotions, store-environmental cues, store-choice criteria, and marketing outcomes. *Journal of Business Research*, 64(7), 737-744.
- Yoo, C. Park, J. & MacInnis, D. J. (1998). Effects of store characteristics and in-store emotional experiences on store attitude. *Journal of Business Research*, 42(3), 253-263.
- Zhu, Y. & Chen, H. A. (2017). A tale of two brands: The joint effect of manufacturer and retailer brands on consumers' product evaluation. *Journal of Brand Management*, 24(3), 284-306.